

دفترچه شماره (۱) (دروس اجباری)

صبح جمعه
۱۴۰۲/۴/۳۰

آزمون ۳۰ تیر ماه ۱۴۰۲

دوازدهم انسانی

توجه:

در آزمون‌های تابستان، ۲ دفترچه دریافت می‌کنید:
دفترچه دروس اجباری (شماره ۱)، شامل کل دروس یازدهم و ۳ درس مهم دهم (علوم و فنون ادبی، عربی و اقتصاد) است، پاسخگویی به سؤالات این دفترچه اجباری است و در رتبه و تراز کل شما تأثیرگذار است.
دفترچه دروس اختیاری (شماره ۲)، شامل دروس دوازدهم و سایر دروس دهم (ریاضی، جامعه‌شناسی و منطق) است، پاسخگویی به سؤالات این دفترچه اختیاری است؛ اگر به سؤالات این دفترچه پاسخ دهید، نمره آن در کارنامه‌تان اعلام می‌شود.

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	روان‌شناسی	اجباری	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	عربی، زبان قرآن (۲)	اجباری	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	اقتصاد	اجباری	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، علی سرآبادانی، کورش شاهمنصوریان، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، نسترن محمدی، اسماعیل میرزایی	ریاضی و آمار
عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، محمدمامین داداش‌فام، ابراهیم رضایی‌مقدم، سید علیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، سید محمد هاشمی	علوم و فنون ادبی
زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، امیرحسین کاروین، مانده مؤمنی	جامعه‌شناسی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی	روان‌شناسی
نوید امساک، محمود بادبرین، ابوالفضل تاجیک، محمد جهان‌بین، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، حمیدرضا قاندامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیده محیا مؤمنی، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی، پیروز وجان	عربی زبان قرآن
حسین آخوندی راهنماچی، محمد آقاصالح، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
نسرین جعفری، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، زهرا محمدی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رنوفی
جامعه‌شناسی	مانده مؤمنی	مانده مؤمنی	فاطمه صفری، کوثر شاه‌حسینی	زهرة قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌نژاد	زهرة قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	ستایش محمدی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاد اسفندکهره	ستایش محمدی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرة قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها)
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

۱- در جاهای خالی به ترتیب چه عبارتی قرار دهیم تا ارزش $p \wedge q$ درست باشد؟

p : «عدد ۷ از عدد ۸ ... است»

q : «عدد ۸ از عدد ۷ ... است»

(۱) کوچکتر - بزرگتر (۲) کوچکتر - کوچکتر (۳) بزرگتر - کوچکتر (۴) بزرگتر - بزرگتر

۲- ارزش گزاره‌های زیر به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

الف) تهران پایتخت ایران است و ۱۹ عددی اول است.

ب) $1 \neq 14^\circ$ است یا $\sqrt{2} > 0/2$ می‌باشد.

پ) در داده‌های آماری چارک‌ها حتماً عضوی از داده‌ها می‌باشند یا همواره میانگین از میانه بزرگتر است.

(۱) درست - درست - نادرست (۲) نادرست - درست - نادرست (۳) درست - نادرست - نادرست (۴) درست - نادرست - درست

۳- اگر ارزش $(p \wedge \sim q) \vee \sim p$ نادرست باشد و $(\sim(\sim r)) \sim$ نادرست باشد، ارزش گزاره $\sim p \Rightarrow (q \wedge r)$ همواره کدام است؟

(۱) F (۲) T (۳) $\sim q$ (۴) P

۴- ارزش گزاره $[(p \Rightarrow q) \wedge (p \Leftrightarrow r)] \Rightarrow [(p \Rightarrow q) \vee r]$ همواره برابر کدام گزینه است؟

(۱) همواره نادرست است. (۲) $p \Rightarrow q$ (۳) $\sim(p \Rightarrow q)$ (۴) همواره درست است.

۵- اگر $p \Leftrightarrow q$ نادرست و p درست باشد، ارزش کدام گزاره نادرست است؟

(۱) $p \vee q$ (۲) $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow p$ (۳) $q \Rightarrow p$ (۴) $\sim(q \wedge p)$

محل انجام محاسبات

۶- اگر گزاره $(p \wedge (\sim q \vee \sim r))$ درست باشد، ارزش گزاره $(\sim p \vee q) \wedge r$ کدام است؟

- (۱) T (۲) F (۳) وابسته به r (۴) وابسته به q

۷- جدول ارزش گذاری گزاره $(p \Rightarrow q) \vee (r \Leftrightarrow s)$ دارای چند ردیف (چند حالت) است؟

- (۱) ۸ (۲) ۱۶ (۳) ۱۲ (۴) ۱۰

۸- کدام یک از جمله‌های زیر گزاره نیست؟

- (۱) عدد $\sqrt{2}$ عددی گویاست. (۲) بزرگترین عدد صحیح منفی عدد ۱- است.

- (۳) عدد ۴۸۹۶۵۳۱۲ بر ۷ بخش پذیر است. (۴) سیب قرمز از سیب زرد خوشمزه تر است.

۹- کدام گزینه ارزش همواره درست دارد؟

- (۱) اگر ۵ عددی فرد است، آنگاه ۹۱ عددی اول است.

- (۲) اگر ۶ زوج باشد، آنگاه 6^{-2} عددی منفی است.

- (۳) اگر $\sqrt{2} + 3$ عددی گویا باشد، آنگاه ۴۲ بر ۳ بخش پذیر نیست.

- (۴) اگر ۵۲ بر ۱۳ بخش پذیر باشد، آنگاه ۳۰۹۱ بر ۳ بخش پذیر است.

۱۰- نقیض گزاره «لوزی نوعی مربع است و دوزنقه دوضلع موازی دارد.» کدام است؟

- (۱) مربع نوعی لوزی است و دوزنقه دو ضلع متقاطع دارد. (۲) مربع نوعی لوزی است یا دوزنقه دو ضلع متقاطع دارد.

- (۳) لوزی نوعی مربع نیست یا دوزنقه دو ضلع موازی ندارد. (۴) لوزی نوعی مربع نیست و دوزنقه دو ضلع موازی ندارد.

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فصل یکم (درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۴

۱۱- به ترتیب هر یک از پدیدآورندگان آثار زیر کدام اثر دیگر را نیز خلق کرده‌اند؟

«اخلاق‌الاشراف - مجالس سبعه - تحفة الاحرار - عشاق‌نامه»

- (۱) لمعات - دیوان شمس - تاریخ گزیده - مرصادالعباد
(۲) صد پند - فیه‌مافیہ - نفحات‌الانس - لمعات
(۳) جمشید و خورشید - مرصادالعباد - تذکره‌الاولیا - لمعات
(۴) رساله دلگشا - مکاتیب - بهارستان - مرصادالعباد

۱۲- معروف‌ترین آثار نویسندگان و شاعران زیر به ترتیب چه موضوعی دارند؟

«شمس قیس رازی - حمدالله مستوفی - شاه نعمت‌الله ولی - نجم دایه»

- (۱) عرفان - تاریخ - زندگی‌نامه - عرفان
(۲) علوم ادبی - زندگی‌نامه - عرفان - تاریخ
(۳) علوم ادبی - تاریخ - عرفان - عرفان
(۴) عرفان - زندگی‌نامه - اخلاق - اخلاق

۱۳- بیت زیر با کدام بیت هم وزن است؟

«گر از سلطان طمع کردم، خطا بود / و از دلبر وفا جستم، جفا کرد»

- (۱) در نعل سمند او شکل مه نو پیدا
(۲) ز من ضایع شد اندر کوی جانان
(۳) شب صحبت غنیمت دان که بعد از روزگار ما
(۴) بی‌تا در می صافیت راز دهر بنمایم
وز قد بلند او بالای صنوبر پست
چه دامن‌گیر یارب منزلی بود
بسی گردش کند گردون، بسی لیل و نهار آرد
به شرط آن که نمایی به کج‌طبعان دل کورش

۱۴- مرز پایه‌های آوایی کدام مصراع درست مشخص شده است؟

کِ دَانِشْ مَنْ	دَ زَینِ صَوْرَتِ	بَرِ آرَدِ سَرِ	بِ شِ دَا بِی
مَنْ زَینِ بَنْ	دَنْ خَوَا هَمِ	بِ دَرَا مَدِ	هَمْ عُمَرِ
چِ تَدْبِی رِ	سَا زَمِ چِ دَرِ	مَانَ کُ نَمِ	
چَشْمِ بَدْرَا	گُفْتِ مَلْحَمِ	دِی بِ دَمِ پِی	رَا مُ نَشِ

(۱) که دانشمند از این صورت بر آرد سر به شیدایی:

(۲) من از این بند نخواهم به درآمد همه عمر:

(۳) چه تدبیر سازم، چه درمان کنم:

(۴) چشم بد را گفتم الحمدی بدم پیرامنش:

۱۵- در کدام گزینه، واژه‌های قافیه، یک رکن کامل را تشکیل داده‌اند؟

- (۱) دل به خیالی دگر خانه جدا کرده بود
(۲) بی‌تو دل و جان من زیر و زیر می‌شود
(۳) هر که او بیدق این عرصه شود شاه شود
(۴) تماشا مرو نک تماشا توویی
ورنه چنان منزلی از چه رها کرده بود؟
دم به دم درد دل بیش و بتر می‌شود
وانکه دور افتد ازین دایره گمراه شود
جهان و نهان و هویدا توویی

۱۶- تقسیم‌بندی پایه‌های آوایی در کدام گزینه، به‌درستی انجام نگرفته است؟

- (۱) حکایت کنند از بزرگان دین / حقیقت‌شناسان عین‌الیقین = ح کا یت / کُ نَد دَز / بُ زُر گا / ن دین
حَ قِب قَت / شِ نا سا / ن عِب نُد / یَ قین
- (۲) دلا دیدی که آن فرزانه‌فرزند / چه دید اندر خم این طاق رنگین = دِ لا دید دی / کِ آن فَر زا / نِ فَر زند
چِ دید آند در / خَ م این طا / قِ رَند گین
- (۳) ماهرویا روی خوب از من متاب / بی خطا کشتن چه می‌بینی صواب = ما ه رو یا / رو یِ خو بَز / مَن مَ تاب
بی خَ طا کُش / تَن چ می بی / نی صَ واب
- (۴) ای نفس خرم باد صبا / از بر بار آمده‌ای مرحبا = ای نَ فَ سِ / خُر رَ م با / دِ صَ با
از بَ رِ یا / اِ را مَدِ ای / مَر حَ با

۱۷- تعداد «تشبیه» در همهٔ ابیات یکسان است؛ به‌جز:

- (۱) برگیر می لعل از آن پیش که در باغ
- (۲) سنبل زلف از رخس تا بر کنار افتاده است
- (۳) چون زلف، هرکه را که فتد کار در گره
- (۴) شرح شب‌های دراز هجر، از زلف است بیش

۱۸- نوع تشبیه در کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- (۱) تحیر گلشن است اما که دارد سیر اسرارش
- (۲) بهار عافیت عمری‌ست کز ما دور می‌تازد
- (۳) ز مهمان‌خانهٔ گردون چه جویی نعمت سیری
- (۴) درشتی آن‌قدر در باغ امکان آبرو دارد

۱۹- کدام بیت فاقد تشبیه است؟

- (۱) من از کنار تو دور افتاده‌ام نه عجب
- (۲) دریادلان ز فتنهٔ ایام فارغانند
- (۳) کوه پابرجا گمان می‌کردمش دردا که بود
- (۴) کوتاه شد ز دامن ما دست حادثات

۲۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

- «الهی ذره‌ای آگاهی‌ام بخشش»
- (۱) الهی در سیاهی غرق گشتم، توبه اما هست
  - (۲) الهی نور شادی بر زمین یخ‌زده انداز
  - (۳) الهی گشته‌ام حیران و سرگردان به دریایت
  - (۴) الهی راه حقت لایق هرگونه آزاری‌ست
- رهم بنما و بر گمراهی‌ام بخش»
- (۱) گناه من ز تقدیر و قضا سرچشمه می‌گیرد
  - (۲) که روید صدهزاران یاس و لاله یک‌به‌یک آنجا
  - (۳) چو فانوسی بباش و پیشم آر آن راه ساحل را
  - (۴) من گمراه بر جانم خرم خار و خس آن را

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

فصل یکم (درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۲۱- کدام گزینه در مورد متن زیر صحیح نمی‌باشد؟

- «پارسازاده‌ای را نعمت بیکران به دست افتاد؛ فسق و فجور آغاز کرد.
باری، به نصیحتش گفتم: ای فرزند، دخل آب روان است و عیش آسیاب گردان؛
یعنی خرج فراوان کردن مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد.
چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن که می‌گویند ملأحان سرودی
اگر باران به کوهستان نبارد به سالی دجله گردد خشک‌رودی»
(۱) خالق اثر از تشبیه و تمثیل برای بیان مقصود خود استفاده کرده است.
(۲) تمایه عرفانی نوشته بعد از خواندن شعر آشکار می‌شود.
(۳) با نگاهی مدرن به متن می‌توان دعوت به داشتن هوش مالی را از نوشته نتیجه‌گیری کرد.
(۴) متن در حوزه ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد.

۲۲- در میان گروه‌های مشخص‌شده، کدام گروه از لحاظ قلمرو زبانی قابل توجه است؟

- (۱) کوه صبرم نرم شد چون موم در دست غمت
(۲) ماهم این هفته برون رفت و به چشمم سالیست
(۳) در کارگاه عشق است تدبیر عقل بی‌کار
(۴) کمان را بمالید رستم به چنگ
تا در آب و آتش عشقت گدازانم چو شمع
حال هجران تو چه دانی که چه مشکل حالیت
طوفان نمی‌کند گوش تعلیم ناخدا را
به شست اندر آورده، تیر خدنگ

۲۳- لحن و آهنگ کدام بیت با درون‌مایه آن همخوانی ندارد؟

- (۱) میان دو تن جنگ چون آتش است
(۲) منزل حافظ کنون بارگه پادشاست
(۳) چپ و راست و قلب و جناح سپاه
(۴) ماه عزا و ماتم شاهی‌ست کز غمش
سخن‌چین بدبخت هیزم کش است
دل بر دلدار رفت، جان بر جانانه شد
بیاراست لشکر چو بایست شاه
غم‌ها تمام در دل و دل جمله در غم است

۲۴- آهنگ و مضمون کدام بیت، در تقابل با یکدیگر هستند؟

- (۱) ای شب هجران که یکدم در تو چشم من نخفت
(۲) نوروز روز خرمی بی‌عدد بود
(۳) شب تاریک عمرم پس چرا پایان نمی‌یابد؟
(۴) مست شدم تا به خرابات دوش
این‌قدر با بخت خواب‌آلود من لالا چرا؟
روز طواف ساقی خورشیدخدا بود (خد=چهره)
نمی‌یابد نمی‌یابد کمی سامان نمی‌یابد
نعره‌زنان رقص‌کنان دُرد نوش

۲۵- در کدام گزینه «واج‌آرایی» در مصوت کوتاه دیده می‌شود؟

- (۱) خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد
(۲) شهره شهر مشو تا نهنم سر در کوه
(۳) خواب نوشین بامداد رحیل
(۴) چنان لرزه افتاد بر کوه و دشت
که تا ز خال تو خاکم شود عبیر آمیز
شور شیرین منما تا نکنی فرهادم
باز دارد پیاده را ز سبیل
که گرد از گریبان گردون گذشت

۲۶- در کدام بیت، واژه آرایه به چشم نمی خورد؟

- (۱) دمام درکش ای سعدی شراب صرف و دم درکش
- (۲) دامن دولت چو به دست افتاد
- (۳) نشاید گفتن آن کس را دلی هست
- (۴) تشبیه روی تو نکنم من به آفتاب

- که با مستان مجلس درنگبرد زهد و پرهیزت
- گر بهلی بازیاید به دست
- که ندهد بر چنین صورت دل از دست
- کاین مدح آفتاب نه تعظیم شأن توست

۲۷- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... ، هر دو آرایه «واج آرایه» و «تکرار» وجود دارد.

- (۱) زلفش کشید باد صبا چرخ سفله بین
- (۲) دلکی هست مرا وین همه دلبر در پیش
- (۳) بالای خود در آینه چشم من ببین
- (۴) ناز و مستی دلبران بر عاشقان زیبا بود

- کان جا مجال باد وزانم نمی دهد
- نتوان دادن یک دل به هزاران دلبر
- تا باخبر ز عالم بالا کنم تو را
- ناز را با مستی اندر دلبری دمساز کن

۲۸- در کدام گزینه، واج آرایه محسوس تر است؟

- (۱) من آن نیام که حلال از حرام نشناسم
- (۲) اثر وصف غم عشق خطت
- (۳) خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد
- (۴) خواب نوشین بامداد رحیل

- شراب با تو حلال است و آب بی تو حرام
- ندهد خط کسی جز به ضلال
- که تا ز خال تو خاکم شود عبیر آمیز
- باز دارد پیاده را ز سیل

۲۹- رباعی زیر با کدام بیت، قرابت معنایی دارد؟

- «نیکی و بدی که در نهاد بشر است
- با چرخ مکن حواله کاندر ره عقل
- (۱) صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید
- (۲) دیو پیش توست پیدا زو حذر بابت کرد
- (۳) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
- (۴) مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم

- شادی و غمی که در قضا و قدر است
- چرخ از تو هزار بار بیچاره تر است»
- دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدش
- چند نالی تو چو دیوانه ز دیو ناپدید
- که هرچه بر سر ما می رود ارادت اوست
- جرس فریاد می دارد که بریندید محملها

۳۰- کدام گزینه با مفهوم متن زیر تناسب معنایی دارد؟

«تعبیر از آن بیرون نشد، اما از عبارت تا عبارت بسیار فرق است.»

- (۱) صد گونه سخن گفتند شیرین سخنان اما
- (۲) وقت سخن مترس و بگو آنچه گفتنی است
- (۳) چو وقت کار شود باش چابک اندر کار
- (۴) پروین به کج روان سخن از راستی چه سود

- با خویش نمی گویند من هم سخنی دارم
- شمشیر روز معرکه زشت است در نیام
- چو نوبت سخن آید، ستوده گوی کلام
- کو آنچنان کسی که نرنجد ز حرف راست؟

۳۶- به ترتیب، کدام گزینه با جدول مقابل مرتبط است؟

د	ب	ج	فرهنگ‌های جبرگرا
تولید محصولات تراریخته	پیشگیری از تفرقه میان جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر	پیدایش عرفان‌های دروغین	الف

- عقلانیت سطح دو

- در طالع‌بینی، خصوصیات خلقی و رفتاری افراد تحت تأثیر موقعیت اجرام آسمانی و زمان تولد آن‌ها تصور می‌شود.

- عقلانیت سطح یک

- عدالت

(۱) د - الف - ج - ب (۲) ج - الف - د - ب (۳) د - ب - الف - ج (۴) ب - ج - د - الف

۳۷- اگر یک فرهنگ بر فرهنگی دیگر سلطه نظامی پیدا کند، چه اتفاقی رخ خواهد داد؟

(۱) همواره گسترش فرهنگی را نیز به دنبال می‌آورد.

(۲) ممکن نیست سلطه فرهنگی را به دنبال داشته باشد.

(۳) می‌تواند به سلطه فرهنگی منجر شود.

(۴) در صورتی که قوم مهاجم از قدرت نظامی بالایی برخوردار باشد، به سلطه فرهنگی منجر می‌شود.

۳۸- در میان موارد زیر گزینه نادرست را انتخاب کنید.

(۱) اگرچه بناها و سنگ‌نوشته‌هایی از سلوکیان در ایران به‌جا مانده، اما حضور نظامی آنان منجر به بسط فرهنگی آنان نشد.

(۲) تأثیرپذیری مغول از فرهنگ اسلام به‌گونه‌ای بود که غازان خان، اسلام را دین رسمی اعلام کرد.

(۳) مردم جامعه تغلب ناچارند که از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند زیرا به یکدیگر نیاز دارند.

(۴) فرهنگ غرب در پنج قرن اخیر اشکال مختلفی از فرهنگ را پدید آورده است.

۳۹- از سلطه غرب با چه عنوان‌هایی یاد شده است و چه عاملی باعث شد تا مردم دیگر کشورها هویت خود را در حاشیه جهان غرب بازخوانی و بازسازی

کنند؟

(۱) ناسیونالیسم و تهاجم فرهنگی - پذیرفتن برتری فرهنگی جهان غرب

(۲) ناسیونالیسم و تهاجم فرهنگی - حرکت در مسیر ترسیم شده توسط غرب

(۳) امپریالیسم و استعمار - پذیرفتن برتری فرهنگی جهان غرب

(۴) امپریالیسم و استعمار - حرکت در مسیر ترسیم شده توسط غرب

۴۰- هر یک از عبارات زیر، با کدام مفاهیم ارتباط دارند؟

- علت نسل‌کشی اروپاییان در قاره آمریکا

- شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه در کشورهای مستعمره

- آشکار بودن استعمارگران و مجریان

- شبیخون فرهنگی و تهاجم فرهنگی

(۱) پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی - استعمار نو - استعمار فرانو - استعمار نو

(۲) تأمین سلطه خود - استعمار نو - استعمار نو - استعمار فرانو

(۳) تأمین سلطه خود - از بین رفتن تدریجی استعمار کهن و ظهور اشکال جدید - استعمار کهن - استعمار فرانو

(۴) پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی - از بین رفتن تدریجی استعمار کهن و ظهور اشکال جدید - استعمار کهن - استعمار فرانو

روان‌شناسی: تعریف و روش
مورد مطالعه
صفحه‌های ۸ تا ۳۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۴۱- کدام عبارت نشان‌دهنده تعریف عملیاتی افسردگی است؟

- (۱) اختلالی است که فرد مبتلا به آن دارای علائمی از قبیل خلق پایین است.
- (۲) یکی از شایع‌ترین اختلالات روانی است که با احساس غم و اندوه همراه است.
- (۳) متغیری است که به وسیله آزمون بک سنجیده می‌شود.
- (۴) مجموعه‌ای از حالات مختلف روحی و روانی است که با دوری از فعالیت‌های روزمره همراه است.

۴۲- کدام یک از بیان‌های زیر، یک فرضیه تحقیقی است؟

- (۱) محبت به پدر و مادر قطعاً باعث کاهش اضطراب و استرس دانش‌آموزان سنین ۶ تا ۱۸ ساله می‌شود.
- (۲) چطور می‌توان اثر منفی صداها و پیرامونی مکان مطالعه را بر روی عملکرد یادگیری و یادآوری کاهش داد؟
- (۳) مشاهده برنامه‌های ماهواره‌ای خارجی موجب افزایش دروغ‌گویی فرزندان پسر و دختر خانواده‌های شهر تهران می‌شود.
- (۴) طبق نظر جامعه‌شناسان میان تحصیلات پدر و مادر در خانواده‌های اجاره‌نشین با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی آنان رابطه‌ای وجود دارد.

۴۳- بلافاصله پس از کدام مرحله شناخت، از اطلاعات موجود در حافظه‌مان استفاده می‌کنیم؟

- (۱) تعبیر و تغییر محرک انتخاب شده
- (۲) انتخاب یک یا چند محرک احساس شده
- (۳) دریافت و فهم بیشتر اطلاعات
- (۴) محفظه نگهداری از تفسیرها

۴۴- کدام گزاره علمی زیر، مبین مفهوم تبیین است؟

- (۱) زمانی که موتور بیش از حد داغ کند، احتمال آسیب دیدن آن بیشتر می‌شود.
- (۲) استفاده از ترمز اضطراری در بسیاری از مواقع موجب کاهش حوادث می‌شود.
- (۳) خواب‌آلودگی باعث بسیاری از تصادفات جاده‌ای است.
- (۴) از آلیاژ فولادی در صنعت خودروسازی استفاده می‌شود که بسیار پرکاربرد است.

۴۵- در جلسه شورای آموزش و پرورش که به منظور بررسی نتایج آزمون‌های نهایی تشکیل شده بود هر یک از افراد حاضر راهکارهای متفاوتی را برای بهبود

عملکرد دانش‌آموزان ارائه دادند. راهکارهای مطرح شده، آن‌چنان متنوع و متعدد بودند که انتخاب راهکار درست از میان آن‌ها به چالش بزرگی برای

حاضرین تبدیل شد. با توجه به اهداف علم روانشناسی، کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند متضمن انتخاب درست برای بهبود عملکرد دانش‌آموزان باشد؟

- (۱) شناخت درست شرایط دانش‌آموزان و دلایل کسب نمرات آن‌ها
- (۲) بررسی دقیق موانع تحقق هر یک از راهکارها
- (۳) برآورد هزینه‌های مورد نیاز برای اجرایی شدن آن‌ها
- (۴) مرور دلایل شکست راهکارهای استفاده شده تا به امروز

۴۶- کدام گزینه اشاره بهتری به روش علمی دارد؟

- (۱) با موادی سروکار داریم که عمدتاً تغییر نمی کنند.
- (۲) رسیدن به نتیجه صحیح مهم تر از فرایند کار است.
- (۳) حتی الامکان از مفاهیم عددی در توصیف آن ها استفاده می شود.
- (۴) سهولت اندازه گیری در اولویت ها قرار ندارد.

۴۷- درست (د) یا نادرست (ن) بودن هر یک از گزاره های زیر به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- بیش از هر روشی، افراد عادی جامعه با پرسش نامه های روان شناختی مواجه شده اند.

- مشاهده می تواند از طریق فیلم برداری و توصیف تصاویر ویدئویی باشد.

- مصاحبه روان شناختی باید تا جای ممکن از تعصب و پیش داوری به دور باشد.

- ساخت آزمون ها بسیار دشوار بوده و پس از ساخت باید به دست افراد متخصص اجرا شوند.

(۴) ن - د - ن - د

(۳) د - ن - د - ن

(۲) ن - د - د - د

(۱) د - ن - ن - ن

۴۸- کدام گزینه به روش متفاوتی در جمع آوری اطلاعات اشاره دارد؟

- (۱) صلاح است که در این روش، افراد از تجربه کافی برخوردار باشند.
- (۲) این روش یکی از روش های از پیش تعیین نشده محسوب می شود.
- (۳) این روش باید دارای شرط تکرار پذیری نتایج باشد.
- (۴) باید به صورت دقیق اندازه گیری را انجام دهد.

۴۹- در رابطه با اهداف علم روان شناسی کدام گزاره نادرست است؟

- (۱) پیش بینی و کنترل موفق، علت توصیف و تبیین دقیق است.
- (۲) اهداف علم روان شناسی مشابه سایر علوم تجربی است.

(۳) روان شناسان غالباً تحت تأثیر پیش فرض ها، نظریات پذیرفته شده در هر علم، ارزش ها و همچنین جهت گیری های موجود در ذهن خویش هستند.

(۴) این احتمال وجود دارد که در رابطه با یک موضوع، تبیین های متفاوت و در عین حال صحیحی وجود داشته باشد.

۵۰- دونالد وینیکات از طریق مقایسه رفتارها و حرکات نوزادان به این نتیجه رسید که میزان و کیفیت در آغوش گرفته شدن نوزاد در دو ماهه نخست

زندگی تأثیر فراوانی بر برداشت او از امنیت دنیای بیرونی داشته و بر ابعاد مختلف رشد او تأثیر به سزایی دارد. در نظر او کودکانی که به اندازه کافی از

آغوش با کیفیت برخوردار بوده اند، در مسیر رشد خود، در کنار شباهت های فراوان، تفاوت هایی را نیز در مقایسه با کودکان محروم از این آغوش تجربه

می کنند. او از کدام یک از منابع کسب آگاهی و معرفت بهره جسته است؟

(۴) استناد به صاحب نظران

(۳) عقل

(۲) روش علمی

(۱) روش شهودی

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مَوَاعِظُ قَبِيْمَةٌ
صِنَاعَةُ التَّلْمِيْعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۵۱ - ۵۵)

۵۱- ﴿مَنْ بَعَثْنَا مِنْ مَرْقَدْنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾:

- (۱) چه کسی ما را از خوابگاه‌هایمان برانگیخت، این همان است که خدای رحمان وعده داد و رسولان راست گفته‌اند!
  - (۲) کسی که ما را از آرامگاه‌هایمان برانگیخت، این همان است که خداوند رحمان وعده داد و فرستادگان راست گفته‌اند!
  - (۳) چه کسی ما را از آرامگاه‌هایمان برانگیخت، این همان است که خدای رحمان وعده داده و فرستادگان او راست گفتند!
  - (۴) چه کسی ما را از خوابگاه‌هایمان برانگیخت، این همان است که خداوند رحمان وعده داده و پیامبران راست گفتند!
- ۵۲- « فِي أَحَدِ الْأَيَّامِ أَرَادَ أَحَدُ أَصْدِقَائِي أَنْ يُجَرِّبَ الَّذِي جَرَّبَهُ فِي السَّنَوَاتِ الْمَاضِيَةِ مَرَّةً أُخْرَى وَلَكِنَّهُ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ!»: در

یکی از روزها .....

- (۱) یکی از دوستانم خواست یک بار دیگر بیازماید کسی را که در سال‌های گذشته آزموده، ولی پشیمانی او را فراگرفت!
  - (۲) یکی از دوستانم خواست کسی را که در سال‌های گذشته آزموده، یک بار دیگر بیازماید و پشیمانی او را پذیرفت!
  - (۳) از یکی از دوستانم خواست کسی را که در سال‌های گذشته آزموده یک بار دیگر بیازماید، ولی او پشیمان شد!
  - (۴) یکی از دوستان من می‌خواست یک بار دیگر بیازماید کسی را که در سال‌های گذشته آزموده، ولی پشیمانی او را فراگرفت!
- ۵۳- « الرَّجُلُ الَّذِي هَامَ فِي الْفَلَاةِ كَانَ يُفْتَشُّ عَنِ الْمَصْنَعِ وَ رَجَا أَنْ يَجِدَهَا!»:

- (۱) مردی که در بیابان‌ها سرگردان و تشنه شد در جست‌وجوی آب‌انبارهاست و امیدوار است که آن‌ها را بیابد!
- (۲) آن مرد در بیابان تشنه و درمانده شد و به دنبال آب‌انبار می‌گشت و امید داشت که آن را پیدا کند!
- (۳) مردی که در بیابان تشنه و درمانده شد به دنبال آب‌انبارها می‌گشت و امید داشت که آن‌ها را پیدا کند!
- (۴) مردی در بیابان سرگردان و تشنه شده بود و در جست‌وجوی آب‌انبارها بود و امیدوار بود که آن را پیدا کند!

۵۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) اَقْصِدْ فِي ثَلَاثَةٍ؛ اِنْفَاقَ الْمَالِ، قَوْلَ كُلِّ مَا تَعْرِفُ، وَ تَصَدِيقَ كُلِّ مَا يُقَالُ!؛ در سه چیز میانه‌روی کن؛ بخشیدن مال، گفتن هر چه می‌دانی، و باورکردن هر چه گفته می‌شود!
- (۲) نَرَجُو أَيُّهَا الْمَلِكُ أَنْ تَبْنِي لَنَا سَدًّا يَمْنَعُ الْعِدَاءَ مِنَ الْوَصُولِ إِلَى هُنَا!؛ ای پادشاه! از تو می‌خواهیم برایمان سدی بسازی که مانع رسیدن دشمن به اینجا شود!
- (۳) قَرَأَ الْأُسْتَاذُ أَمَامَ طُلَّابِهِ نَمَازِجَ مِنَ الْآيَاتِ التَّرْبَوِيَّةِ لِيَهْتَدِيَ كُلُّ مِنْهُمْ!؛ استاد مقابل دانشجویانش نمونه‌هایی از آیات تربیتی را خواند تا هر یک از آنان را راهنمایی کند!
- (۴) مَصْنَعٌ يَعْمَلُ فِيهِ أَخِي الْأَكْبَرُ مُنْتِجَ هَذِهِ النِّظَارَاتِ الشَّمْسِيَّةِ!؛ کارخانه‌ای که برادر بزرگترم در آن کار می‌کند، این عینک‌های آفتابی را تولید می‌کند!

٥٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ: «ساعتي انديشيدن بهتر از عبادت هفتاد سال است!»

- (١) ساعة للتفكر خير من عبادة سبعة سنة!
- (٢) تفكر ساعة خير من عبادة سبعين سنة!
- (٣) ساعة من التفكر أفضل من عبادة سبع سنوات!
- (٤) التفكر لساعة واحدة أفضل من العبادة أكثر من سبعين سنة!

٥٦- عَيْنِ الْخَطَأِ حَسَبِ الْمَعْنَى وَ الْمَفْهُومِ:

- (١) يَجِبُ أَنْ لَا تَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ مَنْ نَتَكَلَّمُ مَعَهُ! (٢) عَلَيْنَا أَنْ نُحَافِظَ عَلَى آدَاءِ الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا!
- (٣) الإِعْجَابُ بِالنَّفْسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ عِنْدَ النَّاسِ! (٤) لَا تَعْمُرُ الْحِكْمَةُ فِي قَلْبِ جَمِيعِ النَّاسِ!

٥٧- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ أَكْثَرَ مِنَ الْبَاقِي:

- (١) اللَّهُمَّ كَمَا حَسَنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي!
- (٢) إِيَّاكَ وَ مُصَادِقَةَ الْكُذَّابِ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ يُقْرَبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ!
- (٣) الشُّعْرَاءُ الْإِيرَانِيُّونَ أَنْشَدُوا أَبْيَاتًا مَمْرُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ سَمَّوْهَا بِالْمُلَمَّعِ!
- (٤) يُحِبُّ الْآبَاءُ وَ الْأُمَّهَاتُ أَوْلَادَهُمْ وَ لِذَلِكَ يُرْشِدُونَهُمْ إِلَى الْفُنُونِ النَّافِعَةِ وَ الْإِبْتِعَادِ عَنِ الْأَرَاذِلِ!

٥٨- عَيْنِ الْعِبَارَةِ الَّتِي مَا جَاءَ فِيهَا مِنَ الْمَفْرَدَاتِ الْمُتَضَادَّةِ:

- (١) قد جاء في الأحاديث أنّ شرّ الناس من لا يعتقد الأمانة و لا يجتنب الخيانة!
- (٢) عليكم بالمحاولة و الإبتعاد عن الأراذل و التقرب إلى الأفاضل في الحياة!
- (٣) الصديق الصدوق من ينصحك في عيوبك و يُعزفك بالأعمال الصالحة!
- (٤) إِيَّاكَ وَ مُصَادِقَةَ الَّذِي يُقْرَبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ وَ يُبْعَدُ عَلَيْكَ الْقَرِيبَ!

٥٩- عَيْنِ مَا فِيهِ اسْمٌ يَدُلُّ عَلَى الرَّجْحَانِ:

- (١) لَا عَوْقِبَ الْأَحْمَقِ بِمَثَلِ السَّكُوتِ عَنْهُ!
- (٢) مَا أَرْضَى الْمُؤْمِنُ رَبَّهُ بِمَثَلِ الْحَلْمِ!
- (٣) شَاهَدْنَا أَرْبَعَ مُمَرِّضَاتٍ لَهْنَ لِبَاسٌ أَبْيَضُ!
- (٤) سَوْقٌ مَشْهُدٌ مِنْ أَعْظَمِ الْأَسْوَاقِ فِي بِلَادِنَا!

٦٠- عَيْنِ مَا فِيهِ اسْمُ الْفَاعِلِ وَ اسْمُ الْمَفْعُولِ مَعًا:

- (١) أَسْتَعِينُ بِذَلِكَ الْبَاحِثِ الْمُؤْمِنِ فِي كِتَابَةِ مَقَالَاتِي!
- (٢) يُطَالِعُ طَالِبُ الصِّفِّ الذَّكِيِّ دُرُوسَ الْمَدْرَسَةِ بِدَقَّةٍ!
- (٣) اسْتَشَارَ الرَّجُلَ الْمَحْزُونَ أَحَدَ الْأَصْدِقَاءِ حَوْلَ مَشَاكِلِهِ! (٤) قَمْتُ بِجَمْعِ مَحْصُولِ مَزْرَعَتِي بِمُسَاعَدَةِ جِيرَانِي!

عربی، زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ذَاكَ هُوَ اللَّهُ
إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۲۲

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۶۱ - ۶۶)

۶۱- ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾:

- ۱) کارهای نیک انجام دهید قطعاً من به آنچه انجام می‌دهید دانا هستم!
- ۲) کار نیکو انجام دهید همانا من به آنچه انجام می‌دهند دانا هستم!
- ۳) کار نیک انجام دهید قطعاً من به آنچه انجام می‌دهید آگاه هستم!
- ۴) کار نیک انجام دادند همانا من به کارهایی که انجام می‌دهید آگاهم!

۶۲- «كُلَّ يَوْمٍ يَرِكَبُ الْمَعْلَمُ السَّيَّارَةَ فِي السَّاعَةِ السَّابِعَةِ وَ النَّصْفِ حَتَّى يَصِلَ إِلَى مَدْرَسَتِهِ فِي الثَّامِنَةِ إِلَّا زُبْعًا!»:

- ۱) معلم همه‌روزه ساعت هفت و نیم سوار ماشینش می‌شود تا در ساعت یک ربع به هشت به مدرسه‌اش برسد!
- ۲) معلم هر روز ساعت هفت و نیم سوار ماشین می‌شود تا در ساعت هشت و ربع به مدرسه‌اش برسد!
- ۳) هر روز ساعت هفت و نیم معلم سوار ماشین می‌شود تا یک ربع مانده به هشت به مدرسه‌اش برسد!
- ۴) ساعت هفت و نیم هر روز معلم سوار ماشین می‌شد تا در ساعت هشت و ربع به مدرسه‌اش رسیده باشد!

۶۳- «إِغْبَرَّتِ الْأَرْضُ فَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ مِنَ الْغَيْومِ السَّوَادِ أَمْطَارًا، فَصَيَّرَ الْأَرْضَ مُخْضَرَّةً!»:

- ۱) زمین را تیره گردانید پس از ایجاد آسمان‌ها و زمین از ابرهای سیاه‌رنگ باران‌ها بارید، پس زمین سرسبز شد!
- ۲) زمین غبارآلود شد پس کسی که آسمان‌ها و زمین را پدید آورد، از ابرهای سیاه باران‌هایی فرورستاد و زمین سرسبز گردید!
- ۳) کسی که آسمان را آفرید و زمین را تیره گردانید و از ابرهای سیاه باران‌هایی فرورستاد، زمین را سرسبز گرداند!
- ۴) زمین غبارآلود شد پس آن که آسمان‌ها و زمین را پدید آورد، از ابرهای سیاه باران‌هایی فرورستاد و زمین را سرسبز گردانید!

۶۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ۱) اقتراح اسم جدید لهذا الشَّارِعِ صَعْبٌ،: پیشنهاد اسم جدیدی برای این خیابان سخت است،
- ۲) نَحْنُ لَا نَقْبَلُ كَثِيرًا مِنَ الْأَسْمَاءِ،: نام‌های فراوانی هست که ما نمی‌پذیریم،
- ۳) فَهِيَ مَسْئُولِيَّةٌ مُشْتَرَكَةٌ لِلْمُؤَاطِنِينَ،: پس آن مسئولیتی مشترک برای شهروندان است،
- ۴) أَلَيْسَ مِنَ الْمُنَاسِبِ كِتَابَةُ إِعْلَانٍ؟! : آیا نوشتن یک اعلامیه مناسب نیست!؟

۶۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ: «اعتراض‌های مسافران موجب شد که مدیر جوان هتل، هشتاد درصد از اتاق‌های هتل را به کولر مجهز کند!»

- ۱) إِعْتِرَاضَاتُ الْمُسَافِرَةِ سَبَّبَتْ أَنْ يُجَهَّزَ مُدِيرُ الْفُنْدُقِ الشَّابِّ ثَمَانِيَةَ فِي الْمَائَةِ مِنْ عُرْفِ الْفُنْدُقِ بِمُكَيِّفِ الْهَوَاءِ!
- ۲) سَبَّبَتْ إِعْتِرَاضَاتُ الْمُسَافِرَاتِ أَنْ يُجَهَّزَ مُدِيرُ الْفُنْدُقِ الشَّابِّ ثَمَانِينَ حُجْرَةً مِنْ مِئَةِ حُجَرَاتِ الْفُنْدُقِ بِمُكَيِّفِ الْهَوَاءِ!
- ۳) إِعْتِرَاضَاتُ الْمُسَافِرِينَ سَبَّبَتْ أَنْ يُجَهَّزَ مُدِيرُ الْفُنْدُقِ الشَّابِّ ثَمَانِينَ فِي الْمِئَةِ مِنْ حُجَرَاتِ الْفُنْدُقِ بِمُكَيِّفِ الْهَوَاءِ!
- ۴) سَبَّبَتْ إِعْتِرَاضَاتُ الْمُسَافِرِينَ أَنْ يُجَهَّزَ مُدِيرُ الْفُنْدُقِ الشَّابِّ ثَمَانِيَةَ عُرْفِ الْفُنْدُقِ الْكَبِيرِ بِمُكَيِّفِ الْهَوَاءِ!

۶۶- عَيْنِ الْخَطَا فِي الْمَفَاهِيم:

(۱) ﴿يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾:

آن‌ها که به آسمان همی فکر کنند گویند که نیست از سر هیچ و هوس

(۲) «أَطِيبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصَّيْنِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ!»: در پی علم دین نباید رفت اگر تا به چین نباید رفت

(۳) «إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَالْبَهَائِمِ!»: امانت است طبیعت به دست انسان‌ها!

(۴) «الْعِبَادَةُ عَشْرَةٌ أَجْزَاءُ تَسَعَةٌ مِنْهَا فِي طَلَبِ الْحَلَالِ!»: عبادت به اخلاص نیت نکوست وگرنه چه آید ز بی مغز پوست

۶۷- عَيْنِ الْخَطَا عَنْ تَوْضِيحِ الْمَفْرَدَاتِ:

(۱) الدَّوَاءُ: شيءٌ يَسْتَقِيدُ مِنْهُ الْمَرْضَى عِنْدَ الْمَرَضِ!

(۲) الْمَوَاطِنُ: هِيَ الْأَمَاكِنُ الَّتِي يَعِيشُ كُلُّ شَخْصٍ فِيهَا!

(۳) الْغَايَةُ: أَرْضٌ وَاسِعَةٌ مَمْلُوءَةٌ بِالْأَشْجَارِ الْكَثِيرَةِ الْمُخْتَلِفَةِ!

(۴) النَّضْرَةُ: صِفَةٌ يُسْتَعْمَلُ لِأَيِّ شَيْءٍ لَيْسَ طَازِجًا!

۶۸- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي اسْتِخْدَامِ الضَّمِيرِ الْمُنَاسِبِ لِفِعْلِ «أَخْبَرَ»:

(۱) لَا تُخْبِرُنَا بِمَا حَدَّثَ فِي الشَّارِعِ! (نحن)

(۲) لَا تُخْبِرُونَا بِمَا حَدَّثَ فِي الشَّارِعِ! (هم)

(۳) مَا أَخْبَرْنَا بِمَا حَدَّثَ فِي الشَّارِعِ! (هو)

(۴) مَا أَخْبَرْنَا بِمَا حَدَّثَ فِي الشَّارِعِ! (أنت)

۶۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقَاتِ (حَسَبَ قَوَاعِدِ الْعَدَدِ وَالْمَعْدُودِ):

عِنْدِي أَرْبَعَةٌ . . . . . وَ أُخْتَانِ . . . . . اشْتَرَوْنَا لِي . . . . . فِي حَفْلَةِ يَوْمِ مِيلَادِي.

(۱) أَخَوَيْنِ / اثْنَتَانِ / وَاحِدًا سَوْرًا

(۲) إِخْوَةٌ / اثْنَتَانِ / سَوْرًا وَاحِدًا

(۳) إِخْوَةٌ / اثْنَانِ / سَوْرًا وَاحِدًا

(۴) إِخْوَانِ / اثْنَانِ / وَاحِدًا سَوْرًا

۷۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي اسْتِخْدَامِ أَسْمَاءِ الْإِشَارَةِ:

(۱) أَنْظُرْ إِلَىٰ ذَلِكَ الشَّمْسِ الَّتِي حَرَارَتُهَا مُنْتَشِرَةٌ فِي الْجَوِّ!

(۲) هَؤُلَاءِ الطَّالِبَاتِ يَكْتُبْنَ تَمَارِينَهُنَّ الدَّرَاسِيَّةَ فِي الصَّفِّ!

(۳) هَذَانِ إِخْوَانٌ يَذْهَبُونَ إِلَى الْمَلْعَبِ وَ يُشَجِّعُونَ فَرِيقَهُمُ الْفَائِزِ!

(۴) هَذِهِ الْبَنَاتُ يَذْهَبْنَ إِلَى تِلْكَ الْمَكْتَبَةِ لِطَالَعِنَ دُرُوسَهُنَّ!

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه و ابعاد آن
(چستی فلسفه، ریشه و شاخه‌های فلسفه)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۷۱- کدام گزینه یک پرسش فلسفی است؟

- (۱) معرفت‌شناسی چگونه دانشی است؟
- (۲) فلسفه احکام الهی چیست؟
- (۳) جهان به کدامین سو می‌رود؟
- (۴) تعریف و استدلال چگونه تعریف می‌شود؟

۷۲- کدام مورد الزاماً از مراحل تفکر فلسفی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) مواجهه با مجهولات و مسئله‌های مهم
- (۲) طرح پرسش‌های فلسفی
- (۳) رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها
- (۴) رسیدن به دریافت فلسفی

۷۳- کدام گزینه در مورد سومین معنای کلمه فلسفه درست است؟

- (۱) معادل معنای عام دانش است و طیف زیادی از علوم را شامل می‌شود.
- (۲) در تقسیم‌بندی ارسطویی به دو قسمت علمی و نظری تقسیم می‌شود.
- (۳) از حیث موضوع منحصر به فرد است ولی روشش با برخی علوم مشابه است.
- (۴) دانشی خاص است که به سه قسمت اولی، وسطی و سفلی تقسیم می‌شود.

۷۴- علت اینکه مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به‌شمار می‌آیند چیست؟

- (۱) فلسفه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد.
- (۲) فلسفه دربارهٔ یک موجود خاص بحث می‌کند.
- (۳) فیلسوف دربارهٔ ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند.
- (۴) فیلسوف به مسائل بنیادی موجودات و فضایل آن‌ها می‌پردازد.

۷۵- چرا در حل مسائل فلسفی نمی‌توان از حواس یا آزمایش بهره برد؟

- (۱) فقط توانایی عقل و استدلال عقلی در این زمینه کارساز است.
- (۲) استفاده از حواس به دلیل خطاپذیری راهگشا نیست.
- (۳) مسائل فلسفی به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند.
- (۴) روش تجربی اختصاص به علوم تجربی همچون فیزیک و شیمی دارد.

۷۶- کدام گزینه در مورد آن بخشی از فلسفه که در مورد احکامی همچون علیت بحث می کند صحیح است؟

- (۱) یکی از دو بخش اصلی فلسفه را تشکیل می دهد.
 (۲) از حیث موضوع عام تر از تمامی علوم دیگر است.
 (۳) بخشی که به معرفت انسان می پردازد فرع بر آن است.
 (۴) یکی از فلسفه های مضاف است و ریشه در بخش اصلی فلسفه دارد.

۷۷- وجه تمایز فلسفه های مضاف از یکدیگر چیست؟

- (۱) موضوع (۲) هدف (۳) فایده (۴) مسئله

۷۸- موضوع کدام گزینه بنیادی تر از سایر گزینه هاست؟

- (۱) انسان ذاتاً به زندگی اجتماعی نیاز دارد.
 (۲) هستی یک وجود بی انتهاست و حد و مرزی ندارد.
 (۳) تاریخ انسان از قانونمندی خاصی پیروی می کند.
 (۴) برخی از فضائل اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند.

۷۹- کدام گزاره، توصیف صحیحی از شاخه های فلسفه است؟

- (۱) فلسفه های مضاف، مسائل بنیادین فلسفی را وارد حیطه های گوناگون علوم می کنند.
 (۲) هر شاخه از فلسفه، قسمتی از فلسفه است که بنیان آن را یکی از شاخه های علوم می سازد.
 (۳) هستی شناسی، پل ارتباطی میان فلسفه های مضاف و دانش های بشری است.
 (۴) هستی شناسی، بخش اصلی فلسفه است که ریشه و شاخه های فلسفه را دربرمی گیرد.

۸۰- کوشش اصلی فلسفه در حوزه اخلاق، کدام گزینه می تواند باشد؟

- (۱) تعریف و تبیین مفاهیم اخلاقی
 (۲) بررسی درستی یا نادرستی گزاره های اخلاقی
 (۳) تعیین بایدها و نبایدهای اخلاقی
 (۴) یافتن مبانی عقلانی علم اخلاق

اصول انتخاب در کسب و کار
(درس اول تا چهارم)
صفحه‌های ۱ تا ۴۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۸۱- پاسخ صحیح سؤال‌های زیر در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

الف) به‌ترتیب، هر یک از موارد «خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند»، «توانایی حل مسئله را دارند» و «منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند» به کدام ویژگی کارآفرینان موفق اشاره دارد؟

ب) کدام گزینه در مورد «کارآفرینی و کسب‌وکار» درست است؟

۱) الف) سازمان‌دهنده - یادگیرنده - نوآور ب) کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.

۲) الف) سازمان‌دهنده - یادگیرنده - نوآور ب) کارآفرین برای راه‌اندازی کسب و کارش به سرمایه مالی زیادی نیاز دارد و باید بداند که همواره در کارش با موفقیت روبه‌رو می‌شود.

۳) الف) یادگیرنده - پرانگیزه - سازمان‌دهنده ب) بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند؛ به طوری که تنها نیمی از آنها می‌توانند از شش سالگی عبور کنند و به کارشان ادامه بدهند.

۴) الف) یادگیرنده - پرانگیزه - سازمان‌دهنده ب) کارآفرین باید اتخاذ تصمیمات مناسب درباره مسائل مالی مانند موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری و تبلیغات را به متخصصان آن واگذار کند و در این خصوص مداخله‌ای نکند.

۸۲- با توجه به اطلاعات زیر که مربوط به یک کارگاه تولیدی است، نتیجه عملکرد این کارگاه در طی یک سال گذشته چگونه بوده است؟

الف) اجاره کارگاه، ۶۰ میلیون ریال در سال

ب) خرید ماشین‌آلات، ۸ برابر اجاره سالانه کارگاه

ج) خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه، سه برابر اجاره سالانه کارگاه

د) درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات، ۱۵ برابر خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه

ه) پرداخت حقوق، ۴۵۰ میلیون ریال در سال

۱) ۱,۶۳۰ میلیون ریال سود (۲) ۱,۵۳۰ میلیون ریال سود (۳) ۱,۶۳۰ میلیون ریال ضرر (۴) ۱,۵۳۰ میلیون ریال ضرر

محل انجام محاسبات

۸۳- مؤسسان یک شرکت سهامی کشت و صنعت، با توجه به اینکه برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی باعث فرونشست زمین می‌شود، تصمیم گرفتند از آب‌های جاری روی زمین با پمپاژ آب و تکنولوژی‌های نوین استفاده کنند، که نیاز به سرمایه‌گذاری و تأمین منابع مالی دارند. از این‌رو با بانک کشاورزی با دادن ۵۱ هزار سهم از کل سهام شرکت مشارکت می‌کنند. با توجه به اطلاعات جدول زیر:

الف) ارزش کل سرمایه شرکت سهامی کشت و صنعت چقدر است؟

ب) سهم بانک کشاورزی از سود شرکت، چند میلیون تومان است؟

تعداد کل سهام منتشر شده توسط شرکت	۱۰۰ هزار سهم
ارزش هر سهم	۱۰,۰۰۰ تومان
سود به‌دست آمده در پایان سال مالی	۲۰ میلیارد تومان

(۱) الف) ۱۰ میلیارد تومان ب) ۱۰,۲۰۰

(۲) الف) ۱ میلیارد تومان ب) ۱۲,۰۰۰

(۳) الف) ۱۰ میلیارد تومان ب) ۱۲,۰۰۰

(۴) الف) ۱ میلیارد تومان ب) ۱۰,۲۰۰

۸۴- هر یک از عبارات زیر، به ویژگی یا مزایا یا معایب کدام نوع از کسب و کار اشاره دارد؟

الف) نهادهایی قانونی، با اهدافی غیرتجاری که کارگران، فرهنگیان و شغل‌های مختلف ایجاد کرده‌اند تا مشکلات مربوط به کار مانند: سطح دستمزد، سختی کار، قانون کار و ... را برطرف کنند.

ب) عده‌ای از برنجکاران منطقه‌ای در شمال کشور برای کوتاه‌کردن دست واسطه‌ها، تصمیم گرفته‌اند شرکتی براساس «یک حق رأی برای هر عضو» راه‌اندازی کنند تا محصول خود را ارزان‌تر به‌دست مصرف‌کنندگان رسانده و خود نیز سود بیشتری ببرند.

پ) فقط یک‌بار در طول سال مالی، مالیات بر درآمد می‌دهند.

ت) بابت گرفتن وکیل و نوشتن اساسنامه، هزینه‌های راه‌اندازی آن بالاست.

(۱) الف) تعاونی‌ها ب) مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه پ) شرکت‌های سهامی ت) کسب و کار شخصی

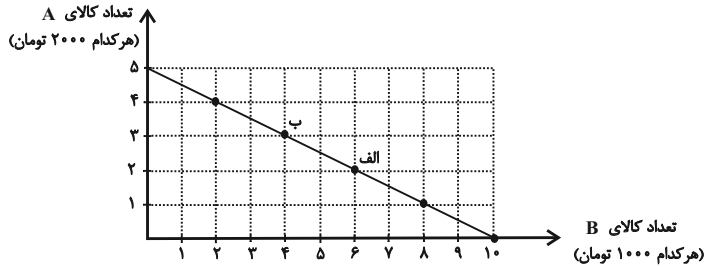
(۲) الف) مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه ب) تعاونی‌ها پ) کسب و کار شخصی ت) شرکت‌های سهامی

(۳) الف) مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه ب) شرکت‌های سهامی پ) شرکت‌های سهامی ت) کسب و کار شخصی

(۴) الف) تعاونی‌ها ب) تعاونی‌ها پ) کسب و کار شخصی ت) شرکت‌های سهامی

۸۵- در نمودار زیر نحوه انتخاب بین دو کالای A و B برای فرد نمایش داده شده است. در این صورت:

الف) بودجه این فرد چند تومان است؟

ب) با توجه به این نمودار کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) الف) ۲۰ هزار تومان، ب) اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای A اختصاص دهد، می تواند ۵ واحد از این کالا را خریداری کند.
 (۲) الف) ۱۰ هزار تومان، ب) اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، می تواند ۱۰ واحد از این کالا را خریداری کند.

(۳) الف) ۲۰ هزار تومان، ب) در نقطه الف) می توانیم ۲ واحد بیشتر از کالای B در مقایسه با نقطه ب) خریداری کنیم.

(۴) الف) ۱۰ هزار تومان، ب) برای حرکت از نقطه الف) به ب) باید از خرید یک واحد کالای B صرف نظر کنیم تا بتوانیم سه واحد بیشتر از کالای A خریداری کنیم.

۸۶- برای شخصی با دارایی ۱۰۰۰ میلیون ریال، دو فرصت سرمایه گذاری وجود دارد که مورد اول، پس از یک سال، بازدهی ۱۰ درصدی خواهد داشت و در مورد دوم پس از یک سال بازدهی برابر با ۱۲ درصد خواهد بود. این فرد کدام مورد سرمایه گذاری را انتخاب خواهد کرد و هزینه فرصت این انتخاب چقدر خواهد بود؟

- (۱) مورد دوم - ۱۲۰ میلیون ریال
 (۲) مورد دوم - ۱۰۰ میلیون ریال
 (۳) مورد اول - ۱۲۰ میلیون ریال
 (۴) مورد اول - ۱۰۰ میلیون ریال

۸۷- شخصی که به محض دیدن یک آگهی تبلیغاتی مبنی بر اعمال تخفیف بر روی یک خودروی سواری، مشتاق خرید خودرو شده و مبلغ زیادی را از دیگران قرض می کند تا بتواند هزینه خودرو را تقبل نماید، در حالی که در چند ماه اخیر مشغول پس انداز برای راه اندازی یک کسب و کار کوچک بوده است، دچار کدام خطا در تصمیم گیری شده است؟

- (۱) اثرگذاری حقه های فروش بر تصمیم گیری ها، توجه به هزینه های هدررفته و خودرأی بودن
 (۲) اثرگذاری حقه های فروش بر تصمیم گیری ها و بی صبری زیاد
 (۳) بی صبری زیاد، خودرأی بودن و چسبیدن به وضعیت فعلی
 (۴) توجه به هزینه های هدررفته و چسبیدن به وضعیت فعلی

محل انجام محاسبات

۸۸- فردی می‌خواهد از بین چهار خودروی جدول زیر، یکی را برای خرید انتخاب کند. ستون دوم به منافع داشتن آن خودرو که به صورت عددی درآمده و ستون سوم به قیمت آن خودرو در بازار اشاره دارد. کدام یک از خودروها ارزش خرید بالاتری دارد؟

خودرو	منافع خودرو (به میلیون تومان)	قیمت خودرو (به میلیون تومان)
A	۱۴۰	۱۹۰
B	۷۰	۵۰
C	۶۰	۴۵
D	۵۰	۴۰

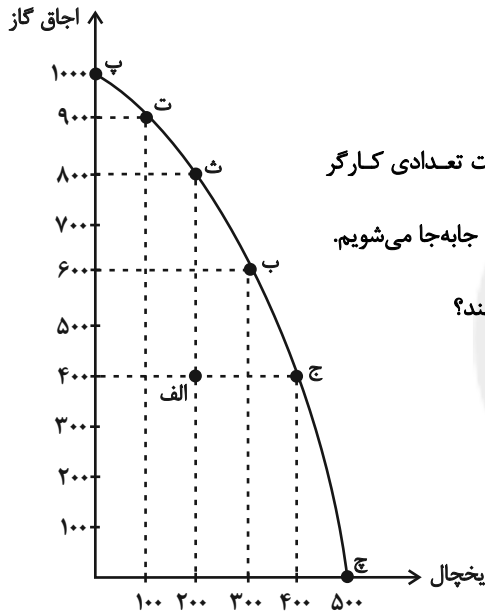
D (۴)

C (۳)

B (۲)

A (۱)

۸۹- با توجه به منحنی مرز امکانات روبه‌رو که مربوط به یک شرکت تولید لوازم خانگی است که تنها دو کالای اجاق گاز و یخچال را تولید می‌کند، اگر نقطه تولید شرکت، نقطه «ب» باشد، آنگاه:

- هزینه فرصت شرکت، برای اختصاص همه منابع به تولید اجاق گاز چیست؟

- نقطه «الف» زیر منحنی مرز امکانات تولید است و تولید در این نقطه ... است. حال اگر شرکت تعدادی کارگر

غیرفعال را تنها برای تولید یخچال بیشتر به کار گیرد، در این صورت از نقطه «الف»، به نقطه ... جابه‌جا می‌شویم.

- در چه صورت شرکت می‌تواند همزمان ۲۰۰ دستگاه یخچال و ۹۰۰ دستگاه اجاق گاز تولید کند؟

(۱) ۱۰۰۰ دستگاه اجاق گاز - غیرقابل دستیابی - ث - رسیدن به کارایی

(۲) ۳۰۰ دستگاه یخچال - غیرقابل دستیابی - ث - افزایش منابع

(۳) ۳۰۰ دستگاه یخچال - ناکارا - ج - افزایش منابع

(۴) ۱۰۰۰ دستگاه اجاق گاز - ناکارا - ج - رسیدن به کارایی

۹۰- به ترتیب، هر یک از شرایط زیر باعث کدام تغییر در منحنی مرز امکانات تولید می‌شود؟

- دولت برای خرید شیر، یارانه در نظر می‌گیرد و مقدار شیر درخواستی مصرف‌کنندگان افزایش می‌یابد.

- تکنولوژی شیردوش برقی، باعث تولید بیشتر شیر و پنیر می‌شود.

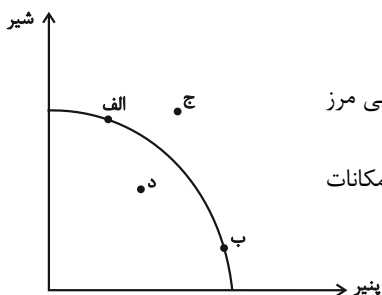
- تعدادی از گاوهای شیرده را از دست می‌دهیم.

(۱) حرکت در طول منحنی و تولید در نقطه ب - حرکت در طول منحنی و تولید در نقطه الف - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به خارج

(۲) حرکت در طول منحنی و تولید در نقطه الف - انتقال منحنی مرز امکانات به خارج - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به داخل

(۳) حرکت در طول منحنی و تولید در نقطه ب - انتقال منحنی مرز امکانات به خارج - نمودار تغییری نمی‌کند.

(۴) حرکت در طول منحنی و تولید در نقطه الف - نمودار تغییری نمی‌کند. - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به داخل

دفترچه شماره (۲) (دروس اختیاری)

صبح جمعه

۱۴۰۲/۴/۳۰

آزمون ۳۰ تیر ماه ۱۴۰۲

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	۱	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	۱	
فلسفه دوازدهم	۷	۶	۴	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	۲	
منطق	۷	۶	۴	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵
۳	عربی، زبان قرآن (۳)	اختیاری	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۵	ریاضی و آمار (۱)	اختیاری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۶	جامعه‌شناسی (۱)	اختیاری	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۷	منطق	اختیاری	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

آمار و احتمال
(درس ۱: شمارش)
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

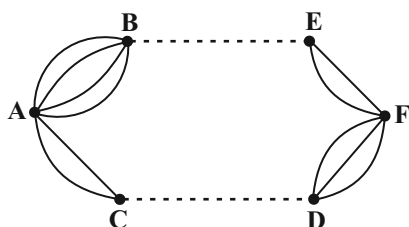
ریاضی و آمار (۳)

۹۱- تعداد حالت‌های پاسخ‌گویی به یک آزمون ۳ سؤالی که هر سؤال ۲ گزینه دارد چند برابر تعداد حالت‌های پاسخ‌گویی به یک آزمون ۳ سؤالی که هر

سؤال ۴ گزینه دارد، است؟ (جواب دادن به همه سؤالات الزامی است.)

- ۱) $\frac{1}{4}$ ۲) ۴   ۳) $\frac{1}{8}$ ۴) ۸

۹۲- اگر تعداد راه‌ها از شهر C به D را با x و B به E را با y نشان دهیم و شخصی به ۴۶ حالت مختلف بتواند از A به F سفر کند، به طوری که

از هر شهر دقیقاً یک بار عبور کند، حاصل $3x + 4y$ کدام است؟

- ۱) ۴۶   ۲) ۳۲   ۳) ۲۳   ۴) ۲۶

۹۳- با رقم‌های ۰, ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ چند عدد سه رقمی بزرگتر از ۳۰۰ می‌توان نوشت؟ (بدون تکرار ارقام)

- ۱) ۱۲۰   ۲) ۸۰   ۳) ۶۰   ۴) ۴۰

۹۴- اگر $\frac{P(n+1, 5)}{C(n, 4)} = 120$ باشد، مقدار $C(8, n-1)$ کدام است؟

- ۱) ۱۱۲   ۲) ۵۶   ۳) ۲۴   ۴) ۱۶۸

۹۵- ۸ سکه را پرتاب می‌کنیم. در چند حالت دقیقاً ۳ سکه پشت ظاهر می‌شوند؟

- ۱) 8^3 ۲) 3^8 ۳) ۲۴   ۴) ۵۶

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم

سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

تا پایان «شعر عصر بیداری»

صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸

۱۰۱- کدام گزینه درباره سراینده بیت زیر نادرست است؟

«به نام خداوند بینش‌نگار خردآفرین، آفرینش‌نگار»

(۱) در مثنوی، قصیده و غزل دست داشته است.

(۲) یکی از منظومه‌هایش حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلآوری‌های علی (ع) است.

(۳) وی پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر این دوره است.

(۴) وی از نظر غزل‌سرایی در بین هم‌روزگاران خود تا حدی کم‌نظیر است.

۱۰۲- با توجه به تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم، کدام گزینه معلول تراج کتابخانه اصفهان نیست؟

(۱) ارتباط گرفتن علاقه‌مندان به ادبیات با دسترسی به کتب کهن ادبی

(۲) ایجاد نهضت بازگشت ادبی

(۳) رونق بازار مدیحه‌سرایی

(۴) استفاده از کلمات و ترکیبات کهن در اشعار

۱۰۳- کدام موارد درباره اوضاع ادبی و انجمن‌های دوره بازگشت نادرست است؟

(الف) نشاط اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند با همراهی چند تن دیگر، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.

(ب) هدف انجمن خاقان رهایی‌بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.

(ج) در حکومت‌های افشاریه، زندیه و اوایل قاجاریه رشد قابل توجهی در ادب فارسی دیده نمی‌شود.

(د) در این دوره شاعران توجه زیادی به سبک هندی داشتند که هنوز تأثیراتی از آن سبک در آثارشان دیده می‌شد.

(۱) الف و ج (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ب و د

۱۰۴- عبارت کدام گزینه نادرست است؟

(۱) رواج ترجمه، صنعت چاپ و حرکت ضداستبدادی از عوامل مؤثر بر بیداری مردم بودند.

(۲) مجموعه آثار منظوم و منثور میرزا عبدالوهاب نشاط تحت عنوان «گنجینه نشاط» باقی مانده است.

(۳) سبک بازگشت را می‌توان حدّ واسط سبک هندی و بیداری دانست.

(۴) در دوره بیداری برای ارتباط برقرار کردن با توده زبان محاوره در شعر رایج شد.

۱۰۵- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

(الف) از انقراض دولت صفوی تا آغاز سلطنت آغا محمدخان قاجار رشد و شکوفایی قابل توجهی در ادبیات ایران دیده نمی‌شود.

(ب) شاعران دوره بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی و رخوت حاکم بر ادبیات به پیروی از اسلوب کهن پرداختند.

(ج) اگر نهضت بازگشت ادبی برپا نشده بود، چه‌بسا زبان فاخر شعر فارسی دچار سستی و ضعف بیشتری می‌شد.

(د) از اواسط دوره قاجار کم‌کم مباحثی انتقادی مطرح شد، اما شعر دوره بازگشت در این دوره با اقبال متفکران روبه‌رو شد.

(ه) نشاط اصفهانی در نظم و نثر فارسی مهارت داشت و مجموعه آثار منظوم و منثور او با عنوان گنجینه نشاط باقی است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۰۶- چند مورد از عبارات زیر در مورد ادیب‌الممالک فراهانی، از شاعران عصر بیداری است؟

(الف) با اشعار ساده و عامیانه‌اش در بین مردم جایگاه مناسبی یافت.

(ب) در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده است.

(ج) مضامین شعر او وطنی، سیاسی و اجتماعی است.

(د) دیوان شعرش شامل قالب‌های قصیده، ترجیع‌بند، مسمط و قطعه است.

(ه) سردبیر روزنامه مجلس بود و فعالیت اصلی‌اش نیز روزنامه‌نگاری است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۰۷- از منظر تاریخ ادبیات چند غلط در عبارات زیر یافت می‌شود؟

میرزاده عشقی شاعر، روزنامه‌نگار و نمایش‌نامه‌نویس دوره بازگشت ادبی بود که تحت تأثیر مسعود سعد و سعدی بود؛ از آثار او می‌توان به سه تابلوی

مریم اشاره کرد و به دلیل بی‌پروایی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن‌پرستانه توسط رضاخان ترور شد؛ بیت زیر از سروده‌های اوست:

«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی»

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۰۸- سرایندگان ابیات زیر به ترتیب چه کسانی هستند؟

(الف) از خون جوانان وطن لاله دمیده

از ماتم سرو قدشان سرو خمیده

(ب) گر اینچنین به خاک وطن شب سحر کنم

خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم

(۱) ادیب‌الممالک فراهانی - سید اشرف‌الدین گیلانی

(۲) عارف قزوینی - فرخی یزدی

(۳) عارف قزوینی - میرزاده عشقی

(۴) میرزاده عشقی - سید اشرف‌الدین گیلانی

۱۰۹- کدام ابیات در بردارنده مفهوم کلی بیت زیر است؟

«کردی تو آنچه شرط خداوندی تو بود

ما درخور تو هیچ نکردیم رتبا»

(الف) به خودش کس شناخت نتوانست

ذات او هم بدو توان دانست

(ب) جز جرم گرچه هیچ نکردیم خدمتی

گر ما مقصّریم تو دریای رحمتی

(ج) به سزای تو نکردیم دمی بندگی‌ات

آنچه که هست سزاوار تو آقایی توست

(د) جای چه وهم و فهم است کاندرا حوالی تو

نه روح لایق افتد نه عقل درخور آید

(۱) الف - د (۲) ج - د (۳) ب - ج (۴) الف - ج

۱۱۰- مفهوم ارائه‌شده در کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

«در کمترین صنع تو مدهوش مانده‌ایم»

ما خود کجا و وصف خداوند آن کجا»

(۱) عطار وصف عشقت چون در عبارت آرد

زیرا که وصف عشقت اندر بیان نگنجد

(۲) وصف جودش نتوان کرد که ممکن نبود

وصف هر چیز که از حیز امکان گذرد

(۳) خانه‌ام ویران شد از سودای خوبان عاقبت

گشت دل مدهوش و دل شیدای خوبان عاقبت

(۴) اندر طریق وصف تو ای تو برون ز وصف

رفتیم چنانک نیست مرا اثر کسی

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)
متن درس، الحروف المشبهة بالفعل
صفحه‌های ۱ تا ۶

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

■ عَيْنِ الْأَصْحَ و الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۶)

۱۱۱- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوعٌ﴾:

(۱) همانا خداوند کسانی را که در راهش صف‌درصف می‌جنگند دوست دارد؛ گویی آن‌ها ساختمانی استوار هستند!

(۲) بی‌گمان خداوند دوست‌دار کسانی است که در راه او صف‌درصف می‌جنگند؛ زیرا آن‌ها بنایی استوار هستند!

(۳) خدا کسانی را که در راه او صف‌درصف کشته می‌شوند قطعاً دوست دارد؛ گویی آنان مانند یک ساختمان، استوار هستند!

(۴) خداوند تنها کسانی را که در راه او صف‌درصف بجنگند دوست دارد؛ چرا که ایشان بنایی استوار هستند!

۱۱۲- «لَعَلَّنِي أَجْتَهْدُ أَكْثَرَ لِلْوَصُولِ إِلَى الْغَايَاتِ!»:

(۱) امید است من برای رسیدن به اهداف بیشتر تلاش کنم! (۲) کاش تلاش من بیشتر باشد تا به هدف‌هایم برسم!

(۳) گویا من برای رسیدن به اهداف بیشتر تلاش می‌کنم! (۴) شاید اگر من بیشتر تلاش کنم به هدف‌ها برسم!

۱۱۳- «إِنَّ الْعَالَمَ الْأَكْبَرَ الَّذِي قَدْ انْطَوَى فِي جِرمِ الْإِنْسَانِ الصَّغِيرِ يُثَبِّتُ قُدْرَةَ خَالِقِهِ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ!»:

(۱) بدون شک در پیکر کوچک انسان جهان بزرگتر را به هم پیچیده‌اند و با آن قدرت خالق ثابت می‌شود که حاکم آسمان‌ها و زمین است!

(۲) همانا جهان بزرگتری که در پیکر کوچک انسان به هم پیچیده شده است، توانایی آفریدگاری را ثابت می‌کند که فرمانروایی آسمان‌ها و زمین، از آن او است!

(۳) بی‌گمان جهان بزرگتر در پیکر کوچک انسان به هم پیچیده شده است و آن قدرت آفریدگاری را ثابت می‌کند که حکومت آسمان‌ها و زمین، مال او است!

(۴) در پیکر کوچک انسان، قطعاً جهانی بزرگتر به هم پیچیده شده است که توانایی آفریده‌ای را ثابت می‌کند که فرمانروای آسمان‌ها و زمین است!

۱۱۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) إِنَّ النَّاسَ أَكْفَاءُ و لَا فَضْلَ لِفَرِيقٍ عَلَى فَرِيقٍ آخِرٍ!: قطعاً مردمان همتایند و گروهی بر گروهی دیگر اصلاً برتری ندارند!

(۲) لِمَ لَا تَقْوِزُ بِالْعِلْمِ و أَنْتَ تَطْلُبُ بِهِ أَبَدًا!?: چرا با دانش رستگار نمی‌شوی حال آنکه برایش جایگزین‌ها را طلب می‌کنی؟!

(۳) أ لَا تَعْلَمُ بَأَنَّهُ قَدْ انْطَوَى فِي جِرمِ الْإِنْسَانِ عَالَمٌ أَكْبَرُ!?: آیا نمی‌دانستی که در جسم انسان جهانی بزرگ به هم پیچیده شده است!

(۴) إِنَّ النَّاسَ مَوْتَى و أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ و إِنَّ رَقْدُوا فِي الْمَقَابِرِ!?: مردم قطعاً مرده‌اند و دانشمندان زنده هستند، اگر چه در آرامگاه آرمیده باشند!

۱۱۵- «كاش معلّمان پیشرفت دانش‌آموزان را در درس‌هایشان ببینند!»؛ عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) لیت المعلّمان یشاهدن تقدّم الطّلبة في دروسهم!

(۲) لیت المعلّمين یشاهدون ینتقدّم الطّلبة في دروسهم!

(۳) لیت المعلّمان یشاهدن تقدّم الطّالبات في دروسکم!

(۴) لیت المعلّمين یشاهدن تقدّم الطّالبات في دروسهنّ!

۱۱۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنْ مَفْهُومِ «قَدْرُ كُلِّ امْرِئٍ مَا كَانَ يُحْسِنُهُ!»:

- (۱) گر شود انسان حیوان این بدان
او به یک بیراهه رفته گشته پست
- (۲) ارزش انسان به کرامات اوست
نه به زر و زور زبان رنگ پوست
- (۳) طیران مرغ دیدی تو زیابند شهوت
به درآی تا ببینی طیران آدمیت
- (۴) زسایه علم شیر پیکرش نه عجب
که لرزه بر تن شیران فتد چو شیر علم

۱۱۷- عَيْنِ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) وَ يَوْمَئِذٍ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا!
(۲) إِنَّ النَّفَّخَةَ بِالنَّسَبِ عَلَامَةٌ لِلْإِنْسَانِ!
- (۳) إِنطوى في الإنسان العالم الأكبر و لا تعلم!
(۴) لعل الناس لا يطربون بالعلم بدلاً حتى يفوزوا به!

۱۱۸- «قد أتى فصل الصيف . . . . الجو ليس حاراً!»؛ عَيْنِ مَا يُنَاسِبُ الْفَرَاغَ:

- (۱) إِنَّ (۲) لَكَنَّ (۳) كَأَنَّ (۴) أَنَّ

۱۱۹- عَيْنِ الْعِبَارَةِ الَّتِي لَا تَدُلُّ عَلَى حَسْرَةِ الْمُتَكَلِّمِ:

- (۱) قُلْنَا لَيْتَ الْفُرْصَةَ كَانَتْ بَاقِيَةً! لَيْتَ هَؤُلَاءِ الشَّبَابِ إِغْتَمَمُوا الْفُرْصَةَ الذَّهَبِيَّةَ!
(۲) لَيْتَ هَؤُلَاءِ الشَّبَابِ إِغْتَمَمُوا الْفُرْصَةَ الذَّهَبِيَّةَ!
- (۳) لَيْتَنِي لَمْ أَنْتَخِبِ الرَّجُلَ الْكَذَّابَ لِلْمُصَادَقَةِ!
(۴) لَيْتَ الْمُدْرَسَةَ تُغَيِّرُ طَرِيقَةَ تَدْرِيسِهَا غَدًا!

۱۲۰- عِنْدَمَا يَكُونُ الْمُتَكَلِّمُ مُصَابًا بِالْإِبْهَامِ أَوْ الشَّكِّ، يَقُولُ:

- (۱) كَأَنَّ جَمِيعَ الطَّلَابِ حَاضِرُونَ فِي صَالَةِ الْإِمْتِحَانِ!
(۲) لَيْتَ صَدِيقِي يَنْجَحُ فِي هَذَا الْإِمْتِحَانِ الصَّعْبِ الْيَوْمِ!
- (۳) إِنَّ هَذِينَ الْمُعَلِّمِينَ يُدْرَسَانِ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ فِي مَدْرَسَتِنَا!
(۴) شَاهَدْتُ صَدِيقِي الْعَزِيزَ فِي الْمَلْعَبِ الرِّيَاضِيِّ لَكِنَّهُ لَمْ يَلْتَقِ!

هستی و چیستی
درس ۱
صفحه‌های ۷ تا ۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- در صورت بطلان قدم نخست در بحث هستی و چیستی کدام یک از پیامدهای زیر الزاماً رخ می‌دهد؟

- (۱) سلب امکان هر گونه بهره‌جویی از اشیاء دیگر
(۲) پذیرش عینیت وجود و ماهیت در خارج و ذهن
(۳) از بین رفتن مرز میان واقعیت و توهمات انسان
(۴) از میان برداشته شدن هر گونه کثرت در میان مفاهیم

۱۲۲- درباره هستی و چیستی کدام مورد صحیح است؟

- (۱) وجود و ماهیت با اینکه در مفهوم وحدت دارند دو جزء از یک موجود نیستند.
(۲) اولین گام برای شناخت بیشتر مفاهیم وجود و ماهیت، تصدیق اصل واقعیت مستقل از ذهن است.
(۳) انسان در هر مفهوم دو جنبه وجود و ماهیت را درمی‌یابد.
(۴) شی خارجی مرکب از دو جزء وجود و ماهیت است.

۱۲۳- دلیل عدم تفکیک وجود از ماهیت در یک شی خارجی چیست؟

- (۱) مغایرت وجود و ماهیت در خارج است نه در ذهن
(۲) شی خارجی ترکیبی از وجود و ماهیت است.
(۳) تفاوت وجود و ماهیت در مصداق است نه مفهوم
(۴) ثابت نگه داشته شود.

۱۲۴- مغایرت وجود و ماهیت در ... است اما ذهن این مغایرت را از ... انتزاع می‌کند.

- (۱) عالم خارج - شی‌ای واقعی
(۲) عالم ذهن - نمود خیالی
(۳) عالم خارج - تصور ذهنی
(۴) عالم ذهن - مصداق خارجی

۱۲۵- تفاوت دو عبارت «انسان ناطق است» و «انسان حیوان است» در کدام گزینه دقیق‌تر تحلیل شده است؟

- (۱) حمل ناطق بر انسان ضروری است ولی حمل حیوان بر انسان ضروری نیست.
(۲) ناطق جزء مساوی مفهوم انسان است اما حیوان جزء مشترک مفهوم انسان است.
(۳) حمل ناطق بر انسان نیازمند دلیل نیست اما حمل حیوان بر انسان نیازمند دلیل است.
(۴) مفهوم ناطق نسبت به مفهوم حیوان گستردگی بیشتری دارد.

۱۲۶- کدامیک از حمل‌های زیر حمل بی‌نیاز از دلیل می‌باشد؟

- (۱) شیر پا دارد. (۲) انسان سفید است. (۳) حیوان حساس است. (۴) انسان وجود دارد.

۱۲۷- کدامیک بیانگر دیدگاه ابن‌سینا درباره اصل «مغایرت وجود و ماهیت» است؟

(۱) آب، مفهوم واحدی است که انسان دو موجود، ماهیت و وجود را از آن به‌دست می‌آورد.

(۲) هستی و چیستی دو مفهوم از یک چیزند نه دو جزء از یک موجود.

(۳) در عالم ذهن و خارج دو امر جداگانه به نام آب و وجود نداریم.

(۴) حمل هر ماهیت، بر هر موضوعی نیازمند دلیل است فلذا مغایر وجود است.

۱۲۸- تفاوت «انسان» و «وجود» در قضیه «انسان موجود است»، در ... است.

- (۱) ذهن (۲) واقعیت (۳) مصادیق خارجی (۴) ذهن و واقعیت

۱۲۹- اگر مفهوم وجود عین یا جزء مفهوم ماهیت باشد کدامیک از موارد زیر رخ نمی‌دهد؟

(۱) قضیه (انسان انسان است) با قضیه (انسان موجود است) تفاوتی نخواهد داشت؟

(۲) اثبات ماهیت به اثبات وجود و برعکس منجر خواهد شد.

(۳) مصداق واحد در عالم خارج نشانگر دو مفهوم در ذهن خواهد بود.

(۴) وجود برای تمامی امور دارای ماهیت ضروری خواهد شد.

۱۳۰- از قرن ۱۳ میلادی چه امری سبب آشنایی مجدد فیلسوفان غربی با فلسفه ارسطویی گردید؟

(۱) تجربه‌گرایی رشد یافت و فلسفه‌های حس‌گرا و تجربه‌گرا گسترده‌تر شدند.

(۲) ابن‌رشد و توماس آکوئیناس دیدگاه‌های تجربه‌گرایانه را در اروپا گسترش دادند.

(۳) توماس آکوئیناس فلسفه ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد را در اروپا ترویج داد.

(۴) توماس آکوئیناس فلسفه‌ای مبتنی بر دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد را پایه‌گذاری کرد.

سوالات پایه دهم (بخش اختیاری)

۳۰ تیر ماه ۱۴۰۲

در تابستان، از میان دروس دهم، پاسخگویی به سوالات علوم و فنون ادبی (۱)، عربی زبان قرآن (۱) و اقتصاد اجباری است. پاسخگویی به سایر دروس دهم، اختیاری است. اگر مطالعه کرده‌اید، به سوالات این دروس هم پاسخ دهید تا نمره آن در کارنامه‌تان اعلام شود.

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

معادله درجه دوم

(معادله و مسائل توصیفی، حل معادله درجه ۲ و کاربردها)
صفحه‌های ۹ تا ۳۲

۱۳۱- حقوق هر معلم $\frac{7}{4}$ حقوق هر دفتردار و $\frac{5}{8}$ حقوق هر معاون مدرسه است. اگر حقوق پرداختی به سه معلم، دو دفتردار و یک معاون در مجموع $\frac{201}{7}$ میلیون تومان باشد، حقوق معلم چند میلیون تومان است؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

۱۳۲- مجموع پنج عدد فرد متوالی برابر ۱۷۵ است. مجموع ارقام عدد وسط کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴) ۹

۱۳۳- مجموع ریشه‌های معادله $x^2 - (2a-6)x - 3 - a^2 = 0$ برابر حاصل ضرب ریشه‌هایش است. حاصل $a^2 + 2a$ کدام است؟

- (۱) ۱۳ (۲) -۱۳ (۳) ۳ (۴) -۱۱

۱۳۴- اگر $x^2 + 2ax + b = 0$ دارای ریشه مضاعف ۱ باشد، $a + b$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) ۲

۱۳۵- اگر یکی از جواب‌های معادله درجه دوم $2x^2 - ax + 51 = 0$ برابر ۳ باشد، جواب دیگر این معادله کدام است؟

- (۱) ۲۳ (۲) $\frac{17}{2}$ (۳) $\frac{33}{2}$ (۴) ۱۷

۱۳۶- در معادله درجه دوم $k^2x^2 + 3x + 2k - 1 = 0$ که برحسب x است، اگر ریشه‌ها معکوس یکدیگر باشند، k کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) $\sqrt{3}$ (۴) $\sqrt{2}$

۱۳۷- اگر معادله درجه دوم $x^2 - 6x + n = 0$ دارای دو ریشه حقیقی متمایز α و β باشد، کدام گزینه زیر درست است؟

- (۱) $\alpha\beta < -9$ (۲) $\alpha\beta \leq 9$ (۳) $\alpha\beta < 9$ (۴) $\alpha\beta \geq -9$

۱۳۸- اگر $2b \neq a$ باشد، جواب معادله $2b + a(x-1) - 2bx = 0$ همواره کدام است؟

- (۱) $x = -1$ (۲) $x = a$ (۳) $x = b$ (۴) $x = 1$

۱۳۹- ریشه کوچکتر کدام معادله، بزرگتر است؟

- (۱) $x^2 + 3x - 10 = 0$ (۲) $x^2 + 8x + 7 = 0$ (۳) $x^2 + x - 6 = 0$ (۴) $x^2 - 5x + 4 = 0$

۱۴۰- مجموع اندازه محیط و اندازه مساحت مربعی با قطر $2\sqrt{3}$ کدام است؟

- (۱) $3(2\sqrt{6} + 3)$ (۲) $2(2\sqrt{6} + 3)$ (۳) $2(3\sqrt{6} + 2)$ (۴) $3(3\sqrt{6} + 2)$

محل انجام محاسبات

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

زندگی اجتماعی
(کش‌های ما، پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی)
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

۱۴۱- هر عبارت به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟

- مراجعه به دفترچه راهنمای یک کالای پیچیده

- قرار گرفتن بر سر دوراهی استراحت کردن یا انجام تکالیف مدرسه.

- بازماندن از پاسخ به سؤالات امتحان با وجود شرایط مناسب فردی، اجتماعی و محیطی

- افراد در همه موارد به وجود آن در کنش‌هایشان توجه ندارند.

(۱) آگاهانه‌بودن کنش - ارادی‌بودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش

(۲) آگاهانه‌بودن کنش - ارادی‌بودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش

(۳) آگاهانه‌بودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش - ارادی‌بودن کنش - ارادی‌بودن کنش

(۴) ارادی‌بودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش - آگاهانه‌بودن کنش - ارادی‌بودن کنش

۱۴۲- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- کنشی که ارادی، هدف‌دار و آگاهانه باشد، معنادار است.

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را نمی‌توان از همه کنشگران پرسید.

- لازمه واکنش به یک کنش، درک معنای آن است.

- ممکن است فردی به کاری آگاه باشد اما تصمیم به انجام آن نگیرد؛ بنابراین علاوه بر آگاهی، وجود اراده انسان ضروری است.

(۱) ص - غ - غ - غ (۲) ص - غ - ص - غ (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - ص

۱۴۳- به ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- معتاد شدن به دخانیات

- رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی

- نمره دادن معلم به دانش‌آموزان

(۱) پیامد طبیعی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری

(۲) پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - کنش اجتماعی - پیامد احتمالی کنش

(۳) پیامد غیرارادی کنش - پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - پیامد طبیعی کنش

(۴) پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر - کنش درونی - پیامد قطعی کنش

۱۴۴- صحیح و غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید. (به ترتیب)

- کنش اجتماعی نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود.

- کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرد.

- در کنش اجتماعی آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها است.

(۱) ص - ص - ص (۲) ص - غ - ص (۳) غ - ص - ص (۴) ص - غ - غ

۱۴۵- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب و بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر کنش محسوب نمی‌شود.

(۲) هنجار اجتماعی شیوه انجام کنش فردی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

(۳) کنش ناظر به هر نوع کنشگر، آداب و قواعد خاص خود را دارد.

(۴) پوشش و زبان پدیده‌های اجتماعی هستند که محدودیت‌ها و فرصت‌هایی را برایمان ایجاد کرده‌اند.

۱۴۶- هر یک از عبارات زیر به کدام موضوع اشاره دارد؟

- همانندپنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن

- خردترین پدیده اجتماعی

- لزوم مطالعه با صدای آرام در حضور دیگران

(۱) نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی - کنش اجتماعی - تحقق یک هنجار

(۲) شکل‌گیری فرصت‌ها و محدودیت‌های زندگی اجتماعی - ارزش اجتماعی - تحقق یک هنجار

(۳) نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی - کنش اجتماعی - تحقق یک ارزش

(۴) شکل‌گیری فرصت‌ها و محدودیت‌های زندگی اجتماعی - کنش اجتماعی - تحقق یک ارزش

۱۴۷- به ترتیب ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی چگونه و از چه طریقی تحقق می‌یابند؟

(۱) کنش اجتماعی - تحقق هنجار و ارزش‌های اجتماعی - منتقل شدن با تعلیم و تربیت - ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - تداوم

یافتن براساس عمل انسان‌ها

(۲) تحقق هنجار و ارزش اجتماعی - شکل‌گیری کنش اجتماعی - منتقل شدن با تعلیم و تربیت - ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی -

تداوم یافتن براساس عمل انسان‌ها

(۳) تحقق هنجار و ارزش اجتماعی - کنش اجتماعی - ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - منتقل شدن با تعلیم و تربیت - تداوم یافتن

براساس عمل انسان‌ها

(۴) کنش اجتماعی - تحقق هنجار و ارزش‌های اجتماعی - ضروری شدن جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - منتقل شدن با تعلیم و تربیت - تداوم

یافتن براساس عمل انسان‌ها

۱۴۸- در رابطه با نظم در جهان اجتماعی و جهان طبیعی، چند مورد از عبارات زیر صحیح نیست؟

- جهان اجتماعی و نظم آن، اعتباری است.

- در جهان طبیعی عضویت و نظم میان اعضا با اراده آنها تغییر نمی‌کند.

- در بدن موجودات زنده، اعضا برای تأمین هدف مشترک از چینش و نظم مناسبی برخوردارند.

- عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی نیست.

یک (۴)

دو (۳)

سه (۲)

چهار (۱)

۱۴۹- به ترتیب، هر یک از موارد زیر به رابطه کدام جهان‌ها با یکدیگر اشاره دارد؟

- بناکردن انبارها و سیلوها برای مقابله با خشکسالی

- دگرگونی کنش‌های اجتماعی انسان با شناخت خداوند و فرشتگان

- یکسان عمل نکردن سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس

(۱) جهان طبیعی ← جهان اجتماعی - جهان اجتماعی ← جهان ماوراء طبیعی - جهان ماوراء طبیعی ← جهان اجتماعی

(۲) جهان اجتماعی ← جهان طبیعی - جهان ماوراء طبیعی ← جهان اجتماعی - جهان اجتماعی ← جهان ماوراء طبیعی

(۳) جهان اجتماعی ← جهان طبیعی - جهان اجتماعی ← جهان ماوراء طبیعی - جهان ماوراء طبیعی ← جهان اجتماعی

(۴) جهان طبیعی ← جهان اجتماعی - جهان ماوراء طبیعی ← جهان اجتماعی - جهان اجتماعی ← جهان ماوراء طبیعی

۱۵۰- به ترتیب، در رابطه با جدول زیر کدام گزینه صحیح است؟

ترافیک	ج	عامل دگرگونی جهان اجتماعی	د
الف	نوع آگاهی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد.	ب	بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است.

(۱) پدیده اعتباری - ناتوانی یک نسل در حفظ فرهنگ - مشترک و عمومی - خرده فرهنگ

(۲) پدیده تکوینی - کاهش گستره جهان اجتماعی - فردی و خصوصی - فرهنگ عمومی

(۳) پدیده تکوینی - ناتوانی یک نسل در حفظ فرهنگ - فردی و خصوصی - ضد فرهنگ

(۴) پدیده اعتباری - عدم انتقال فرهنگ به نسل‌های آینده - مشترک و عمومی - فرهنگ عمومی

منطق

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق و مباحث آن

(منطق، ترازوی اندیشه)
روابط میان ذهن، زبان و خارج
(لفظ و معنا، مفهوم و مصداق)
صفحه‌های ۱ تا ۲۶

۱۵۱- منطق‌دانان از چه طریقی راه‌های جلوگیری از مغالطات را نشان می‌دهند؟

(۱) تبیین راه‌های درست اندیشیدن (۲) توضیح و تبویب انواع خطاهای ذهنی

(۳) بیان قوانین حاکم بر ذهن (۴) کشف قواعد منطقی تعریف و استدلال

۱۵۲- اینکه با وجود مطالعه و یادگیری قواعد منطقی ذهن همچنان امکان مغالطه در تفکر وجود دارد با کدام تشبیه از علم منطق بیشترین ارتباط را دارد؟

(۱) تشبیه منطق به دوچرخه‌سواری (۲) تشبیه منطق به شاقول بنایی

(۳) تشبیه منطق به سیستم کنترلی (۴) تشبیه منطق به علم پزشکی

۱۵۳- در کدام گزینه یک تصدیق آمده است؟

(۱) شکلی که سه‌ضلعی است. (۲) سه‌ضلعی بودن مثلث. (۳) شکلی است سه‌ضلعی. (۴) سه‌ضلعی مثلث است.

۱۵۴- کدام گزینه مصداق یکی از شایع‌ترین خطاهای ذهن است؟

(۱) از نمایندگی خودکار تهیه کنید. (۲) جرج اسمیت مورخ فلسفه مسیحی است.

(۳) او سه سال است که با همسرش اختلاف دارد. (۴) معلم سعید را تشویق کرد و او فرد بخشنده‌ای است.

۱۵۵- در کدام عبارت زمینه شکل‌گیری مغالطه وجود دارد؟

(۱) حسن و حسین پسران خوبی هستند. من یکی از ایشان را دوست دارم.

(۲) مرد ساعت‌ساز از خواب بلند شد و به شاگرد خود گفت: ساعت چند است؟

(۳) آن‌ها گفتند: ما به خدا ایمان نمی‌آوریم. همانا این اعتقاد نادرست است.

(۴) حمید به مادرش کمک می‌کند چرا که او ارزش خدمت به والدین را می‌داند.

۱۵۶- در کدام گزینه نوع مغالطه احتمالی، نادرست ذکر شده است؟

- (۱) علی با حسن به سربازی رفت. (توسل به معنای ظاهری)
- (۲) تا علی از اتاق بیرون رفت خواهرش کتابش را برداشت. (ابهام در مرجع ضمیر)
- (۳) مادر بودندت را شکر. (شیوه نگارشی کلمات)
- (۴) دارم شطرنج بازی می‌کنم، چون مربی گفت برای کاهش وزن باید ورزش کنی. (توسل به معنای ظاهری)

۱۵۷- کدام مورد بر همه مفاهیم کلی صدق می‌کند؟

- (۱) می‌توان مصادیق متعددی برایش فرض کرد.
- (۲) وجود یک مصداق خارجی برای آن محال نیست.
- (۳) مصادیق متعدد (هم خارجی و هم ذهنی) دارد.
- (۴) یا بیش از یک مصداق خارجی دارد یا اصلاً فرد خارجی ندارد.

۱۵۸- اگر رابطه بین مفهوم الف و ب عموم و خصوص مطلق باشد، کدام گزینه می‌تواند نشانگر مفهوم الف و ب باشد؟

- (۱) شاعر و سعدی
- (۲) خودکار و جوهر
- (۳) فلسفه اولی و معرفت‌شناسی
- (۴) کتاب و نویسنده

۱۵۹- تعداد مفاهیم کلی کدام گزینه بیشتر هستند؟

(۱) دانش‌آموز - این دانش‌آموز - دانش‌آموز زنگ این کلاس - دانش‌آموز من

(۲) دیو - سیمرغ - فرشته نجات - رخس

(۳) نماز - نماز ظهر - نماز فرض - نماز جمعه

(۴) میدان آزادی - خیابان جمهوری - بلوار خلیج فارس - دریای مکران

۱۶۰- نسبت مصادیق میان «غیرحیوان و غیرانسان» و «غیرزوج و غیرفرد» به ترتیب کدام یک از نسبت‌های چهارگانه می‌باشد؟

- (۱) عموم و خصوص مطلق - تباین
- (۲) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من وجه
- (۳) عموم و خصوص من وجه - تباین
- (۴) عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص من وجه

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۳۰ تیر ماه ۱۴۰۲

سایت کنکور

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، علی سرآبادانی، کورش شاهمنصوریان، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، نسترن محمدی، اسماعیل میرزایی	ریاضی و آمار
عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، محمدمامین داداش‌فام، ابراهیم رضایی‌مقدم، سید علیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، سید محمد هاشمی	علوم و فنون ادبی
زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، امیرحسین کاروین، مانده مؤمنی	جامعه‌شناسی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی	روان‌شناسی
نوید امساک، محمود بادبرین، ابوالفضل تاجیک، محمد جهان‌بین، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، حمیدرضا قاندامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیده محیا مؤمنی، سیدمحمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی، پیروز وجان	عربی زبان قرآن
حسین آخوندی راهنماچی، محمد آقاصالح، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
نسرین جعفری، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، زهرا محمدی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رنوفی
جامعه‌شناسی	مانده مؤمنی	مانده مؤمنی	فاطمه صفری، کوثر شاه‌حسینی	زهرة قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌نژاد	زهرة قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	ستایش محمدی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاد اسفندکهره	ستایش محمدی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرة قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۱»

(ممبر ممیری)

برای آنکه $q \wedge p$ درست باشد، باید p و q هر دو درست باشند. بنابراین در جاهای خالی باید به ترتیب از راست به چپ عبارت‌های کوچک‌تر و بزرگتر قرار داده شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۲- گزینه «۱»

(ممبر ممیری)

الف) ترکیب عطفی دو گزاره است که هر دو گزاره تشکیل‌دهنده آن دارای ارزش درست هستند، پس ترکیب عطفی دارای ارزش درست است.
ب) ترکیب فصلی دو گزاره است که گزاره اول دارای ارزش نادرست و گزاره دوم دارای ارزش درست است، زیرا $\sqrt{2} \approx 1/4 > 0/2$ پس این ترکیب فصلی دارای ارزش درست است.

پ) ترکیب فصلی دو گزاره است که ارزش هر دو گزاره تشکیل‌دهنده آن نادرست است، زیرا اگر داده‌ها مثلاً ۲۴ داده متمایز باشد در این صورت هیچ یک از چارک‌ها عضوی از داده‌ها نیست و این گزاره در حالت کلی صحیح نیست. همچنین میانگین الزاماً از میانه بزرگتر نیست. پس ترکیب فصلی دو گزاره نادرست دارای ارزش نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۳- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

برای اینکه گزاره $q \vee (p \wedge \sim q)$ نادرست باشد، باید هر دو نادرست باشند و چون $\sim q$ نادرست است لذا q درست است. بنابراین p یا درست و یا نادرست است.

از طرفی چون $(\sim(\sim r)) \sim r$ نادرست است، پس r درست است.

$$\sim p \Rightarrow (q \wedge r)$$

حال:

$$\sim p \Rightarrow (T \wedge T) \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۴- گزینه «۴»

(سعید عزیزقانی)

گزاره اصلی یک گزاره شرطی است که گزاره $(p \Rightarrow q)$ در مقدم و تالی آن دیده می‌شود، پس این گزاره را یک بار درست و یک بار نادرست فرض می‌کنیم.

$$(p \Rightarrow q) \equiv T$$

در نتیجه تالی شرط یعنی: $\left[\begin{array}{c} T \\ (p \Rightarrow q) \vee r \end{array} \right]$ چون ترکیب فصلی دارد

همواره درست است. بنابراین کل شرط همواره درست است.

$$(p \Rightarrow q) \equiv F$$

در نتیجه مقدم شرط یعنی: $\left[\begin{array}{c} F \\ (p \Rightarrow q) \wedge (p \Leftrightarrow r) \end{array} \right]$ چون ترکیب

عطفی دارد همواره نادرست است. بنابراین کل شرط همواره درست است.

هر دو حالت فرض‌ها باعث درست بودن کل گزاره می‌گردد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۵- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

اگر $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد، پس p و q ارزش متفاوت دارند و چون p درست است، پس q نادرست است.

بررسی گزینه‌ها:

$$۱) p \vee q \equiv T \vee F \equiv T$$

$$۲) (p \Rightarrow q) \Leftrightarrow p \equiv (T \Rightarrow F) \Leftrightarrow T \equiv F$$

$$۳) (q \Rightarrow p) \equiv (F \Rightarrow T) \equiv T$$

$$۴) \sim (p \wedge q) \equiv \sim (T \wedge F) \equiv \sim F \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۶- گزینه «۲»

(احمدرضا ذاکر زاده)

$$p \wedge (\sim q \vee \sim r) \equiv T$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} P \equiv T \\ (\sim q \vee \sim r) \equiv T \Rightarrow \sim (q \wedge r) \equiv T \Rightarrow q \wedge r \equiv F \end{array} \right.$$

حال گزاره مرکب بعدی را بررسی می‌کنیم:

$$(\sim p \vee q) \wedge r = (F \wedge r) \vee (q \wedge r) = F \vee F = F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۷- گزینه «۲»

(ممبر بهیرایی)

اگر گزاره مرکب از n گزاره ساده تشکیل شده باشد، تعداد حالات ارزش‌گذاری آن برابر 2^n است. بنابراین:

$$۲^4 = ۱۶ \text{ : تعداد حالاتها}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه ۳)

۸- گزینه «۴»

(ممبر بهیرایی)

جمله‌ای خبری را که ارزش آن درست یا نادرست باشد گزاره می‌گویند.

در گزینه «۴» ارزش این جمله سلیقه‌ای است، بنابراین گزاره نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۹- گزینه «۳»

(ممبر بهیرایی)

در گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ در حالتی که مقدم آن (p) ارزش درست دارد و تالی آن (q) ارزش نادرست دارد ارزش گزاره شرطی نادرست است و در بقیه حالات ارزش گزاره شرطی درست است.

گزاره گزینه «۳» به صورت $F \Rightarrow F$ است و ارزش درست دارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۱۰- گزینه «۳»

(ممبر بهیرایی)

نقیض گزاره $p \wedge q$ به صورت $\sim p \vee \sim q$ است. بنابراین نقیض گزاره عطفی داده شده برابر است با:

لوزی نوعی مربع نیست یا دوزنقه دو ضلع موازی ندارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

پدیدآورندگان آثار این گزینه و آثار صورت سؤال به ترتیب «عبید زاکانی، مولانا، جامی و فخرالدین عراقی» می‌باشند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فخرالدین عراقی - مولانا - حمدالله مستوفی - نجم دایه

گزینه «۲»: سلمان ساوجی - نجم دایه - عطار نیشابوری - فخرالدین عراقی

گزینه «۴»: عبید زاکانی - مولانا - جامی - نجم دایه

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۵، ۱۷ و ۱۸)

۱۲- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

موضوعات ذکر شده به ترتیب مربوط به آثار المعجم فی معاییر اشعارالعجم، تاریخ گزیده، دیوان شعر شاه نعمت‌الله ولی و مرصعالعباد من المبدأ الی المعاد می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۹)

۱۳- گزینه «۲»

(سپار غلام‌پور سیوکی)

وزن مشترک بیت صورت سؤال و بیت این گزینه، «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» هست.

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن»

گزینه «۳»: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن»

گزینه «۴»: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن»

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۴»

(سعید یعفری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

کِ دَا نِش مَن	دَ زین صو رَت	بَ را رَد سَر	بِ شی دا یی
----------------	---------------	---------------	-------------

گزینه «۲»:

مَ نَ زین بِن	دَ نَ خَا هَم	بِ دَ را مَد	هَ مَ عُمَر
---------------	---------------	--------------	-------------

گزینه «۳»:

چِ تَد بی	ر سا زَم	چِ دَر مان	کُ نَم
-----------	----------	------------	--------

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۱۵- گزینه «۴»

(شیوا نظری)

رکن‌بندی بیت گزینه «۴» به صورت زیر است:

ت ما شا	م رو نک	ت ما شا	ت یی
ج ها ن	ن ها ن	ه وی دا	ت یی
فعولن	فعولن	فعولن	فعل

همان‌طور که می‌بینید، واژه‌های قافیه، «تماشا» و «هویدا» هستند و رکن سوم را تشکیل داده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژه‌های قافیه، «جدا» و «رها» هستند و یک رکن کامل و جدا را ساخته‌اند.

گزینه «۲»: «زیر» و «بتر» واژه‌های قافیه‌اند و به همراه واژه‌های قبل خود، یک رکن را تشکیل داده‌اند.

گزینه «۳»: واژه‌های «شاه» و «گمراه» قافیه هستند و یک رکن از وزن را به صورت جدا تشکیل نداده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۵)

۱۶- گزینه «۲»

(مهمد امین داراش‌فام)

شکل صحیح تقطیع این گزینه، به صورت زیر می‌باشد:

چِ دِ بَ دَن در / خَ مِ این طَا / قِ رَن گِین

تقطیع سایر گزینه‌ها صحیح است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۵)

۱۷- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

در این بیت، دو تشبیه به‌کار رفته‌است؛ درحالی‌که سایر ابیات، دارای سه تشبیه هستند.

تشبیهات بیت گزینه «۳»: ۱- تشبیه «کار» به «زلف»، با وجه شبه گره‌داشتن، ۲- تشبیه «ما» به «شانه»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ۱- «می لعل»: اضافه تشبیهی، ۲- «لعل لب»: اضافه تشبیهی،

۳- «شکرخند»: تشبیه درون‌واژه‌ای

گزینه «۲»: ۱- «سنبل زلف»: اضافه تشبیهی، ۲- تشبیه «گل» به «تقویم

کهن»، ۳- تشبیه مضمَر و تفضیلی «موی یار» به «گل»

گزینه «۴»: ۱- تشبیه «شب‌های هجر» به «زلف»، با وجه شبه طولانی‌بودن،

۲- «صبح بناگوش»: اضافه تشبیهی، ۳- تشبیه «بناگوش» به «پنبه»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

(ممدامین دانش‌فام)

۲۱- گزینه ۲

صرف وجود کلماتی مثل «پارسازاده» یا «نصیحت» نمی‌تواند نوشته را در زمره آثار عرفانی قرار دهد، این متن مقصود خود را کاملاً واضح بیان نموده و در سطح دنیای مادی سخن گفته است، پس قراردادن آن ذیل عرفان چندان صحیح نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بیت دوم شعر تمثیلی برای سخن بیت اول است و همچنین «دخل» به آب روان و «عیش» به آسیاب گردان تشبیه شده است.

گزینه ۳: «مبحث کنترل دخل و خرج یکی از مباحث هوش مالی است که نویسندگان نیز به این موضوع (کنترل دخل و خرج) اشاره کرده است.

گزینه ۴: به علت اینکه نویسنده مخاطب را به نوعی نصیحت کرده و مورد اندرز قرار می‌دهد، می‌توان نوشته را در زمره ادبیات تعلیمی گنجانید.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸ و ۳۲)

(کتاب آبی پیمان‌های)

۲۲- گزینه ۴

از نظر دستور تاریخی در ترکیب «به شست اندر» دو حرف اضافه برای یک متمم آمده است؛ این نکته از نظر قلمرو زبانی قابل توجه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «نسبت دادن «دست» به «غم»، استعاره دارد و در قلمرو ادبی بررسی می‌شود (دست غمت: اضافه استعاری).

گزینه ۲: «ماه» به معنای «ماه من» می‌باشد، ولی «ماه» به معنای ماه سال با «سال» و «هفته» ایهام تناسب دارد. ایهام از مواردی است که در قلمرو بدیع معنوی (ادبی) بررسی می‌شود. ضمناً «ماه» استعاره از معشوق است که این مورد هم مربوط به قلمرو ادبی است.

گزینه ۳: «کارگاه عشق» تشبیه دارد و در قلمرو ادبی بررسی می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

(سیدعلیرضا علویان)

۲۳- گزینه ۱

این بیت، لحنی حماسی و کوبنده دارد؛ اما دارای مضمونی پندآمیز و تعلیمی می‌باشد؛ لذا لحن و درونمایه آن با یکدیگر همخوانی ندارد. (شاعر بیان می‌کند که در قهر و کینه دو نفر، نباید سخن چینی نمود).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «لحنی شاد همراه با مضمون وصال و شادی‌گرایی

گزینه ۳: «لحن حماسی و کوبنده با مضمون توصیف سپاه و جنگ

گزینه ۴: «لحن آرام و کشیده با مضمونی غم‌انگیز و توصیف ماه محرم

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

(سیدعلیرضا علویان)

۱۸- گزینه ۱

عبارت «تجیر گلشن است» نوعی تشبیه فشرده غیراضافی (اسنادی) است؛ در حالی که در دیگر گزینه‌ها، تشبیه فشرده اضافی یافت می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «بهار عافیت»: اضافه تشبیهی

گزینه ۳: «مهمان خانه گردون»: اضافه تشبیهی

گزینه ۴: «باغ امکان»: اضافه تشبیهی

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

(هومن نمازی)

۱۹- گزینه ۴

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شاعر، هجران و دوری را به یک داغ تشبیه کرده است. «داغ» به معنی علامت و نشان است و قدما با گرم کردن آن، از آن، جهت علامت‌گذاری روی غلامان و حیواناتی مانند اسب استفاده می‌کردند. مثلاً فرخی سیستانی شعری دارد در وصف داغگاه امیر چغانی.

گزینه ۲: «دریادلان» تشبیهی است که در یک واژه مرکب اتفاق افتاده است.

گزینه ۳: «شاعر، «اساس دوستی» را با وجه شبه «سست‌بنیان بودن» به «حباب» تشبیه کرده است و حتی آن را از حباب برتر دانسته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(یاسین موریان)

۲۰- گزینه ۳

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۳: درخواست شاعر از خداوند، جهت راهنمایی به سمت مسیر حق

توجه داشته باشید که شاعر در گزینه ۳، «دریا» را استعاره از دنیا و «ساحل» را استعاره از مسیر حق می‌داند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شاعر، خود را در انجام گناهان مقصر نمی‌داند و آن را به گردن قضا و قدر می‌اندازد.

گزینه ۲: «شاعر، از خداوند درخواست می‌کند که به سرزمین‌های افسرده، شادی و طراوت دوباره ببخشد.

گزینه ۴: «شاعر، راه حق را سرشار از سختی و آزار می‌داند و می‌گوید که من این سختی‌ها را به جان می‌خرم.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰)

۲۴- گزینه «۲»

(باسین موریان)

آهنگ این بیت، آرام، کشیده و سنگین است که مناسب مضامین غم‌انگیز می‌باشد؛ اما مضمون بیت، فرح‌بخش است و منوچهری، از آمدن نوروز خوشحال است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آهنگ آرام و کشیده، متناسب با مضمون غم‌انگیز

گزینه «۳»: آهنگ آرام و کشیده، متناسب با مضمون غم‌انگیز

گزینه «۴»: آهنگ ضربی و تند، متناسب با مضمون شادی‌بخش

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۲۵- گزینه «۳»

(سپار غلام‌پور سیوکی)

در این گزینه، واج‌آرایی مصوت کوتاه «-» صورت گرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واج‌آرایی مصوت بلند «ا» و صامت «خ» صورت گرفته است.

گزینه «۲»: واج‌آرایی صامت «ش» صورت گرفته است.

گزینه «۴»: واج‌آرایی صامت «گ» صورت گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲۶- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

در این گزینه، جناس تام به‌کار رفته است و واژه‌آرایی یافت نمی‌شود؛ «درکش» اولی یعنی نوشیدن (شراب درکش) و «دم درکش» یعنی سکوت کن یا سخن مگو.

«دست» در گزینه «۲»، «دل» در گزینه «۳» و «آفتاب» در گزینه «۴»، دو بار تکرار شده‌اند و آرایه‌ واژه‌آرایی را پدید آورده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۲۷- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

واج‌آرایی: تکرار صامت «ب» و مصوت بلند «ا» / تکرار: بیت، فاقد تکرار است. («بالا» در مصراع اول، به معنی «قد و قامت» و در مصراع دوم، به معنی «سمت بالا، متضاد پایین» است و آرایه جناس همسان (تام) دارد.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «ن»، «د» و مصوت بلند «ا» / تکرار: باد

گزینه «۲»: واج‌آرایی: تکرار صامت «د» / تکرار: دلبر

گزینه «۴»: واج‌آرایی: تکرار مصوت بلند «ا» / تکرار: «ناز» و «مستی»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

۲۸- گزینه «۳»

(مهمد امین راداش‌فام)

طبق گفته کتاب درسی، واج‌آرایی صامت‌ها از مصوت‌ها محسوس‌تر است؛ پس در ابتدای کار، گزینه‌های «۲» و «۴» که در آن‌ها، واج‌آرایی مصوت به‌کار رفته است، حذف می‌شوند.

گزینه «۲»: اثر وصف غم عشقِ خطت (واج‌آرایی کسره)

گزینه «۴»: خوابِ نوشین بامدادِ رحیل (واج‌آرایی در اثر تکرار کسره)

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲۹- گزینه «۲»

(سیرمهمر هاشمی)

در این گزینه، مشکل اصلی آدمی، سرشت و ذات خود او دانسته شده است و شاعر عقیده دارد نباید در اتفاقات جهان به دنبال مقصری دیگر گشت. رباعی صورت سؤال نیز می‌گوید: اصل بدی و خوبی در نهاد بشر وجود دارد و حواله‌کردن آن به گردن روزگار، درست نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۹)

۳۰- گزینه «۳»

(سیرمهمر هاشمی)

در این گزینه شاعر می‌گوید: در هر کاری به‌ویژه سخن گفتن باید سنجیده و درست عمل کرد. در متن صورت سؤال نیز گفته شده است که: نتیجه سخن هر دو گوینده یکسان بود، اما در شیوه سخن گفتن تفاوت بسیار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شیرین سخنان حرف‌های خود را گفتند، اما نگذاشتند من هم حرف‌هایم را بگویم.

گزینه «۲»: اگر لازم است سخنی را بگویی بگو.

گزینه «۴»: کج‌روان و گمراهان سخن راست را نمی‌پذیرند و همه از شنیدن حقیقت می‌رنجند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۲۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- گزینه «۳»

(زینب آذری)

تشریح عبارت نادرست:

هنر، عضوی از فرهنگ است که از اجتماع جدا نمی‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۳۲- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌سینی)

به اشتراک گذاشتن احساسات خود با دیگران، مصداق ورود از جهان فردی به جهان فرهنگی بود.

نکته: ایستادن پشت چراغ قرمز یک کنش اجتماعی است و ارتباطی با جهان‌های فردی و فرهنگی ندارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۵)

۳۳- گزینه «۲»

(کوثر شاه‌سینی)

تشریح عبارات نادرست:

(ب) بخش فردی جهان انسانی را جهان ذهنی و بخش اجتماعی آن را جهان فرهنگی می‌نامند.

(ج) تمامی پدیده‌های هستی محصول زندگی انسان نیستند.

(د) متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند. از نظر آنان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است و جهان تکوینی را هم به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴ و ۶)

۳۴- گزینه «۴»

(آزیتا بیدقی)

تشریح عبارت نادرست:

آزادی همواره دو پرسش به همراه دارد، آزادی از چه؟ و آزادی برای چه؟ زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امری دیگر است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۳۵- گزینه «۲»

(زینب آذری)

مدینه فاسقه، جامعه‌ای است که ارزش‌ها و عقاید آن مطابق حق است، اما رفتارها و هنجارهایشان مطابق حق نیست.

آرمان‌های صهیونیسم تنها نژاد خاصی را در اولویت قرار می‌دهد و دیگران را در خدمت آن نژاد خاص به کار می‌گیرد.

اسلام فرهنگی جهانی و مغول فرهنگی قوم و قبیله‌ای است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۳۶- گزینه «۱»

(آزیتا بیدقی)

تولید محصولات تراریخته (پاسخ به نیازهای متغیر بشر) ← عقلانیت سطح دو در طالع‌بینی، خصوصیات خلقی و رفتاری افراد تحت تأثیر موقعیت اجرام آسمانی است ← فرهنگ‌های جبرگرا

عقلانیت سطح یک ← پیدایش عرفان‌های دروغین

پیشگیری از تفرقه میان جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر ← عدالت

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۳۷- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

در تاریخ اقوامی بوده‌اند که با قدرت نظامی بر دیگر اقوام تسلط پیدا کرده‌اند. غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود، همواره گسترش فرهنگی آنان را به دنبال نمی‌آورد. قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند، با ضعف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۳۸- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

فرهنگ غرب در پنج قرن اخیر اشکال مختلفی از سلطه را پدید آورده است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۹، ۲۱ و ۲۲)

۳۹- گزینه «۳»

(امیرمهری افشار)

از سلطه غرب با نام‌هایی مانند امپریالیسم و استعمار یاد کرده‌اند. مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آنان ترسیم می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۵)

۴۰- گزینه «۳»

(امیرمهری افشار)

اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند.

سلطه جهان غرب به کشورهای دیگر به سلطه نظامی محدود نشد بلکه به مرور، اشکال جدیدی از آن پدیدار شد، یکی از آن اشکال استعمار نو بود که پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم به وجود آمد.

در استعمار کهن، مجریان و استعمارگران هر دو آشکار هستند.

مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی به استعمار فرانو مرتبط می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

روان شناسی

۴۱- گزینه «۳»

(مهسا عفتی)

در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و همچنین سهولت در اندازه‌گیری‌ها باید متغیرهای موردنظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری تعریف شوند. به تعریفی از متغیر که این ویژگی‌ها را داشته باشد، «تعریف عملیاتی» می‌گویند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۴۲- گزینه «۳»

(مهسا عفتی)

فرضیه، پاسخ اولیه پژوهشگران به مسائل علمی است که به صورت خبری بیان می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واقعیات علمی فرضیه نمی‌باشند، بنابراین فرضیه نباید دارای قیدهایی همچون قطعاً، حتماً و ... باشد.

گزینه «۲»: جملات پرسشی فرضیه نمی‌باشند. (مسئله است.)

گزینه «۴»: واقعیات تأییدشده و نظریات جامعه‌شناسان مبین یک پاسخ اولیه نمی‌باشند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۴۳- گزینه «۴»

(مهسا عفتی)

فرآیند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه، تفکر نام دارد. مرحله قبل از تفکر، حافظه است. محفظه‌ای را که در آن تفسیرهای خود را نگه می‌داریم، حافظه می‌نامند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۴۴- گزینه «۳»

(همیرضا توکلی)

گزینه‌های «۱» و «۲» در حال بیان موقعیت‌هایی هستند که در آنها اتفاق باعث اتفاق دیگری در آینده می‌شود (هدف پیش‌بینی) اما گزینه «۳» بیشتر حالت علی و معلولی دارد. پس گزینه «۳» مبین یک تبیین است و همچنین گزینه «۴» در حال توصیف یک مفهوم است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۴۵- گزینه «۱»

(مهری باهری)

پس از برگزیدن یک توصیف و تبیین خاص از یک پدیده، تا حد زیادی می‌توان به پیش‌بینی و کنترل آن پدیده دست یافت. به همین جهت توصیف و تبیین می‌تواند متضمن فهم درست از پیش‌بینی و کنترل پدیده مورد نظر باشد. در مثال صورت سؤال، ارتقای عملکرد دانش‌آموزان در امتحان نهایی به عنوان هدف کنترل، برای محقق شدن نیازمند شناخت درست شرایط دانش‌آموزان (توصیف) و فهم دلایل کسب نمرات آن‌ها (تبیین) است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۴۶- گزینه «۳»

(همیرضا توکلی)

در روش علمی از اعداد و روش‌های کمی استفاده می‌شود. سهولت اندازه‌گیری مهم است و در آن روش و فرایند مهم است، زیرا باید علمی و تکرارپذیر باشد نه شخصی و منحصر به فرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۴۷- گزینه «۴»

(مهری باهری)

- بیش از هر روشی، افراد عادی جامعه با آزمون‌های روان‌شناختی مواجه شده‌اند.

- مشاهده روان‌شناختی باید تا جای ممکن از تعصب و پیش‌داوری به دور باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۴۸- گزینه «۲»

(همیرضا توکلی)

گزینه «۲» اشاره دارد به مصاحبه، در حالی که سایر گزینه‌ها به روش آزمون‌ها اشاره دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۴۹- گزینه «۱»

(مهسا عفتی)

پیش‌بینی و کنترل موفق، معلول توصیف و تبیین دقیق است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۵۰- گزینه «۲»

(مهری باهری)

از آنجا که او تلاش کرده با روش‌های تجربی و مثال‌های مختلف به این سؤال پاسخ دهد، روش او علمی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

۵۱- گزینه ۴»

(معمور باربرین)

«مَنْ»: چه کسی (رد گزینه ۲) / «بَعَثْنَا»: ما را برانگیخت / «مَرَقَدْنَا»: آرامگاهمان، خوابگاهمان (رد گزینه ۱) / «هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ»: این همان است که خداوند رحمان وعده داد (داده) / «صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ»: پیامبران (رسولان، فرستادگان) راست گفتند (گفته‌اند) (رد گزینه ۳)

دقت کنید در سوالات ترجمه، می‌توانیم فعل ماضی ساده را به صورت ماضی نقلی هم ترجمه کنیم.

(ترجمه)

۵۲- گزینه ۱»

(ابوالفضل تاپیک)

«أَرَادَ»: خواست (رد گزینه ۴) / «أَحَدُ أَصْدِقَائِي»: یکی از دوستانم (فاعل است و باید به درستی ترجمه شود؛ رد گزینه ۳) / «أَنْ يُجْرَبَ»: که بیازماید / «الَّذِي جُرِّبَهُ»: کسی را که آزموده / «حَلَّتْ بِهِ التَّدَامَةُ»: پشیمانی او را فراگرفت (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۵۳- گزینه ۳»

(اسماعیل علیپور)

«الرَّجُلُ الَّذِي»: مردی که (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «هَامٌ»: تشنه و سرگردان شد، درمانده شد (رد گزینه ۴) / «الْفَلَاةُ»: بیابان (رد گزینه ۱) / «كَانَ يُفْتَشُّ»: جست‌وجو می‌کرد، به‌دنبال ... می‌گشت (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «المصانع»: آب‌انبارها (رد گزینه ۲) / «رَجَا»: امید داشت، امیدوار بود (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۵۴- گزینه ۱»

(قاله مشیرپناهی - هکلان)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «أَوْلاً» «ترجو» یعنی «امیدواریم» که به اشتباه به صورت «از تو می‌خواهیم» ترجمه شده، ثانیاً «العداء» جمع مکسر «العادی» و به معنی «دشمنان» است که به اشتباه به صورت مفرد ترجمه شده است.

گزینه ۳: «لِيَهْتَدِيَ كُلٌّ مِنْهُمْ» یعنی «تا هریک از آنان (هر کدام از آنان) راهنمایی شود» که فعل لازم «یهتدی» به اشتباه به صورت متعدی و «كُلٌّ» (فاعل جمله) به صورت مفعول ترجمه شده است.

گزینه ۴: «مُنْتَجِجٌ» اسم فاعل و به معنی «تولیدکننده» است که به اشتباه به صورت «فعل (تولید می‌کند)» ترجمه شده است.

ترجمه صحیح عبارت: «... تولیدکننده این عینک‌های آفتابی است.»

(ترجمه)

۵۵- گزینه ۲»

(نور امسکی)

«ساعتی اندیشیدن»: تفکّر ساعة / «بهتر از»: خیر من / «عبادت هفتاد سال»: عبادت سبعین سنة (رد سایر گزینه‌ها)

در گزینه ۴: «أَكْثَرُ مِنْ» اضافی است و معادلی در عبارت فارسی ندارد.

(ترجمه)

۵۶- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

«خودپسندی نزد مردم عمل پسندیده‌ای است!» عبارتی نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «باید صداهایمان را بالای صدای کسی که با او سخن می‌گوییم، نبریم!»

گزینه ۲: «ما باید بر ادای نماز در وقتش محافظت کنیم!»

گزینه ۴: «حکمت در قلب همه مردم ماندگار نمی‌شود!»

(مفهوم)

۵۷- گزینه ۳»

(معمور باربرین)

در این سؤال، از شما خواسته شده گزینه‌ای را مشخص کنید که بیشترین خطای حرکت‌گذاری را دارد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «خطای حرکت‌گذاری وجود ندارد.»

گزینه ۲: «مُصَادِقَةٌ» مصدر باب مفاعلة است و باید به صورت «مُصَادِقَةٌ» باشد.

گزینه ۳: «أُنشِدُوا» فعل ماضی باب افعال و «المُلمَّع» اسم مفعول هستند و باید به صورت «أُنشِدُوا» و «المُلمَّع» حرکت‌گذاری شوند.

گزینه ۴: «الإبتعاد» مصدر باب افتعال هست و باید به صورت «الإبتعاد» بیاید.

(فیض حرکات)

۵۸- گزینه ۳»

(روح‌الله گلشن)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «الأمانة (امانتداری) ≠ الخيانة (خیانت)

گزینه ۲: «الإبتعاد (دور شدن) ≠ التقرب (نزدیک شدن) - الأراذل (فرومایگان) ≠ الأفاضل (شایستگان)

گزینه ۴: «يُقرَّبُ (نزدیک می‌کند) ≠ يُبعَدُ (دور می‌کند) - البعید (دور) ≠ القریب (نزدیک)

(واژگان)

۵۹- گزینه «۴»

(مفرد بجان بین - قناتات)

اعظُم: جمع مکسر «أعظم» و اسم تفضیل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: الأحمق: صفت بر وزن أفعل (دلالت‌کننده بر عیب)

گزینه «۲»: أرضی: فعل ماضی از باب إفعال

گزینه «۳»: أربع: عدد چهار، أبيض: سفید

تکته مهم درسی:

دقت کنید وزن «أفعل» هم می‌تواند فعل ماضی یا امر باب إفعال باشد، هم مضارع متکلم وحده، و هم اینکه بر رنگ و عیب یا عدد دلالت کند که در این موارد اسم تفضیل نیست.

(قواعد اسم)

۶۰- گزینه «۳»

(مفرد رضا قنارمینی - اصفهان)

در این گزینه، «مشاکیل» اسم فاعل و «المحزون» اسم مفعول است.

تکته مهم درسی:

جمع مکسر اسم فاعل، اسم فاعل محسوب می‌شود. به عنوان مثال، «مشاکیل» اسم فاعل است، زیرا مفرد آن «مشکل» اسم فاعل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الباحث» و «المؤمن» اسم فاعل هستند.

گزینه «۲»: «طالب» اسم فاعل است.

گزینه «۴»: «محصول» اسم مفعول است. (دقت کنید «مُساعدة» (کمک، کمک کردن) مصدر ثلاثی مزید از باب «مُفاعلة» است.)

(قواعد اسم)

عربی، زبان قرآن (۱)

۶۱- گزینه «۳»

(پیروز و جان - گرگان)

«اعملوا صالحاً»: کار نیک (نیکو) انجام دهید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «آنی بما تعملون»: قطعاً (همانا) من به آنچه انجام می‌دهید (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «علیهم»: آگاه، دانا

(ترجمه)

۶۲- گزینه «۳»

(سیره مویا مؤمنی)

«کلّ یوم»: هر روز / «یركب»: سوار می‌شود (مضارع است) (رد گزینه ۴) / ضمیر «ش» در ترجمه «السیارة» اضافی است. (رد گزینه ۱) / «التأمنة إلاً رُبعا»: یک ربع به هشت (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۶۳- گزینه «۴»

(مفرد بجان بین - قناتات)

«غیرت الأرض»: زمین غبارآلود شد، زمین تیره‌رنگ شد (لازم است؛ رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فأنزل»: پس نازل کرد (رد گزینه ۱) / «من أوجد»: آن که (کسی که) پدید آورد (رد گزینه ۱) / «السموات و الأرض»: آسمان‌ها و زمین (رد گزینه ۳) / «من الغيوم السوداء»: از ابرهای سیاه / «أمطاراً»: باران‌هایی (نکره است؛ رد گزینه ۱) / «فضّیر الأرض مُخضرة»: و (پس) زمین را سرسبز گردانید (متعدی است؛ رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۶۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

ترجمه صحیح عبارت: «ما بسیاری از اسم‌ها را نمی‌پذیریم!»

(ترجمه)

۶۵- گزینه «۳»

(مفرد رضا قنارمینی - اصفهان)

«مسافران»: المُسافرات، المُسافرین، المُسافرین (رد گزینه ۱) / «مدیر جوان هتل»: مدير الفندق الشاب / «هشتاد درصد»: ثمانین فی المئة (رد سایر گزینه‌ها) / «کولر»: مُکيف الهواء / «مجّهز کند»: أن يُجهّز در گزینه «۴» «الکبیر» نیز اضافی است و معادلی در عبارت فارسی ندارد.

تکات مهم درسی:

اعداد مضرب ده (دهگان)، در زبان عربی به صورت جمع مذکر سالم و با «ون» و «ین» می‌آیند.

(ترجمه)

۶۶- گزینه «۴»

(سیره مویا مؤمنی)

مفهوم عبارت عربی در این گزینه، اهمیت کسب روزی حلال است، و با مفهوم بیت مقابل آن که بر اهمیت اخلاص نیت دلالت دارد، متناسب نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه آیه: در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند، پروردگارا این را بیهوده نیافریدی! ← هدفدار بودن آفرینش
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: علم را طلب کنید اگرچه در چین باشد، چرا که طلب علم، واجب است! ← طلب و جست‌وجوی علم
گزینه «۳»: ترجمه عبارت: شما مسئولید حتی در برابر زمین‌ها و چارپایان!
← مسؤولیت انسان در برابر جهان هستی و موجودات

(مفهوم)

۶۷- گزینه «۴»

(پیروز و جان - گرگان)

«التّضرة»: تر و تازه «صفتی است که برای هر چیزی که تازه نیست، استفاده می‌شود! نادرست است.)

فلسفه یازدهم

۷۱- گزینه «۳» (فیروز نژاد نیهف - تبریز)

پرسشی فلسفی محسوب می‌شود که از مسائل بنیادین انسان و جهان سؤال کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درباره علم معرفت‌شناسی است. دقت کنید که سؤال معرفت‌شناسی نیست، بلکه درباره معرفت‌شناسی است.

گزینه «۲»: درباره احکام سؤال کرده است.

گزینه «۴»: درباره منطق است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۲- گزینه «۱» (فرهاد قاسمی نژاد)

سایر گزینه‌ها از مراحل الزامی تفکر فلسفی است هر مجهول و یا مسئله مهمی الزاماً فلسفی نیست.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۷۳- گزینه «۳» (علیرضا نهبیری)

سقراط به جهت تواضعی که نسبت به دانش داشت، یا از این جهت که با سوفسطاییان در یک ردیف قرار نگیرد خود را «فیلسوف» می‌خواند. واژه «فلسفه» که معرب کلمه یونانی «فیلوسوفیا» است در ابتدا به معنی «دوستداری دانایی» بود؛ سپس معنی عام دانش را به خود گرفت و در سومین مرحله از تحولات معنایی خود، محدود به دانشی خاصی به نام متافیزیک یا مابعدالطبیعه شد.

متافیزیک یا فلسفه اولی (معادل ارسطویی این علم) دانشی است که به احکام عام و کلی در مورد وجود بماهو وجود، به روش عقلی می‌پردازد. بنابراین موضوع این علم با هیچ علم دیگری قابل مقایسه نیست اما روش آن با روش علوم دیگری همچون ریاضی و هندسه شباهت دارد (تأیید گزینه ۳).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معنی دوم فلسفه دانش عام است، نه معنی سوم آن.

گزینه «۲»: از نظر ارسطو دانش به سه دسته فلسفه نظری، فلسفه عملی و فلسفه شعری تقسیم‌بندی می‌شود. بنابراین این تقسیم‌بندی در مورد معنی دوم فلسفه است نه معنی سوم.

گزینه «۴»: فلسفه نظری از نظر ارسطو به سه دسته فلسفه اولی (متافیزیک)، فلسفه وسطی (ریاضیات) و فلسفه سفلی (طبیعیات) تقسیم می‌شود. در نتیجه این تقسیم‌بندی نیز نمی‌تواند در مورد معنی سوم فلسفه، یعنی متافیزیک و مابعدالطبیعه باشد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۱۱)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دارو: چیزی است که بیماران هنگام بیماری از آن استفاده می‌کنند. (با «داه» درد) اشتباه نشود.)

گزینه «۲»: وطن‌ها: همان مکان‌هایی است که هر شخصی در آن زندگی می‌کند. (با «مُوطن»: هم‌وطن) اشتباه نشود.)

گزینه «۳»: جنگل: زمینی وسیع و پُر از درختان زیاد و مختلف است.

(واژگان)

۶۸- گزینه «۳» (معمور بابرین)

«أخبرنا» فعل ماضی مفرد مذکر غایب است و ضمیر متناسب با آن «هو» می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لا تُخبرنا» فعل نهی مخاطب و ضمیر متناسب با آن «أنت» است.

گزینه «۲»: «لا تُخبرونا» فعل نهی مخاطب و ضمیر متناسب با آن «أنتم» است.

گزینه «۴»: «أخبرنا» فعل متکلم مع‌الغیر ماضی و ضمیر متناسب با آن «نحن» است.

(قواعد فعل)

۶۹- گزینه «۲» (امیر حسین شکوری)

در جای خالی اول، با توجه به «أربعة» باید معدود جمع بیاید، و «أخوين» به دلیل اینکه مثنی است، پس نادرست است (رد گزینه ۱) (دقت کنید «إخوان» و «أخوة» به معنای «برادران» هر دو جمع مکسر برای «أخ» هستند.)

در جای خالی دوم، با توجه به «أختان» باید عدد مؤنث بیاید، پس «أثنتان» نادرست است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) (عدد یک و دو اصلی، بعد از معدود خود می‌آیند و در جنس با معدود مطابقت می‌کنند.)

برای جای خالی سوم هم، چون عدد یک و دو بعد از معدود می‌آیند، پس «سواراً واحداً» صحیح است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(عذر)

۷۰- گزینه «۲» (روح‌الله گلشن)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الشمس» مؤنث است و اسم اشاره آن به‌صورت مؤنث (تلك) می‌آید. (مؤنث بودن «الشمس» را از ضمیر مؤنث «ها» و «آلتی» نیز می‌توان فهمید.)

گزینه «۳»: «إخوان» با توجه به افعال جمع و ضمیر «هم»، در اصل «إخوان = جمع مکسر (أخ: برادر)» بوده و اسم اشاره مناسب «هؤلاء» می‌باشد.

گزینه «۴»: «البنات» (دختران) جمع انسان است و برای جمع‌های انسان (چه مذکر و چه مؤنث)، «هؤلاء» و «اولئك» استفاده می‌شود که در اینجا «هؤلاء» صحیح می‌باشد.

(قواعد اسم)

۷۴- گزینه «۱»

(موسی سپاهی - سراوان)

فلسفه دربارهٔ یک موجود خاص بحث نمی‌کند (رد گزینه ۲) بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. (تأیید گزینه ۱) فیلسوف دربارهٔ آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آنهاست (رد گزینه ۳ و ۴).

فیلسوف دربارهٔ آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آن‌هاست. به همین خاطر، مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به‌شمار می‌آیند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۹)

۷۵- گزینه «۳»

(سبا پیغفرزاده صابری)

از آنجا که مسائل فلسفی به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند در حل این نوع مسائل نمی‌توان از حواس یا آزمایش بهره برد. به عبارتی موضوع هر علمی روش آن را مشخص می‌کند موضوعات اساسی و بنیادین دارای روش‌های عقلی و استدلالی هستند.

در گزینه «۱» این گزاره، گزارهٔ درستی است، اما پاسخ سؤال نیست، در صورت سؤال از دلیل ناکارآمدی حواس و آزمایش پرسیده شده است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۱۰)

۷۶- گزینه «۲»

(علیرضا نهیری)

آن بخشی از فلسفه که به احکامی همچون علیت و مانند آن می‌پردازد هستی‌شناسی نام دارد. هستی‌شناسی از آن جایی که در مورد کل وجود و هستی بحث می‌کند، موضوعی بسیار عام‌تر از تمام علوم دیگر و حتی سایر بخش‌های فلسفه دارد. (تأیید گزینه ۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اساساً فلسفه فقط یک بخش اصلی دارد و خود همان یک بخش اصلی به دو قسمت تقسیم می‌شود. بنابراین نمی‌توان گفت فلسفه دو بخش اصلی دارد و هستی‌شناسی یکی از آن‌هاست.

گزینه «۳»: آن بخشی از فلسفه که به احکام معرفت انسان می‌پردازد، معرفت‌شناسی نام دارد. امکان تحصیل معرفت توسط انسان یکی از مسائل بسیار مهم معرفت‌شناسی است. از آنجایی که امکان تحصیل معرفت باید از قبل از تحصیل آن مشخص شده باشد، پس می‌توان گفت که شناخت وجود یا هستی‌شناسی فرع بر معرفت‌شناسی است؛ اما در این گزینه برعکس ذکر شده است.

گزینه «۴»: هستی‌شناسی فلسفه مضاف نیست؛ بلکه بخش اصلی فلسفه را تشکیل می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸)

۷۷- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

وجه‌تمایز فلسفه‌های مضاف به موضوع آنها برمی‌گردد.

مسئله فرع بر موضوع است. (رد گزینه ۴)

گاه ممکن است بین علوم و فلسفه مضاف آنها مسئله مشترکی وجود داشته باشد اما موضوع هر علمی قطعاً جدا از سایر علوم است.

مسئله فرع بر موضوع است، یعنی ابتدا باید موضوع تعیین شود تا به دنبال آن مسئله نیز مشخص شود. بر فرض مثال موضوع علم زیست‌شناسی، موجودات زنده است و به فراخور آن مسئله‌هایی به‌وجود می‌آید.

همچنین ممکن است مسائل مشترک بین علوم وجود داشته باشد، مانند: علیت برای مثال فلسفه خود علیت را بررسی می‌کند و علوم تجربی مصادیقی از علیت را.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۸- گزینه «۲»

(مسین آفونری راهنمایی)

توجه داشته باشیم از بین سؤالات بنیادی آنان که دربارهٔ معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی باشد از سؤالات فلسفه مضاف بنیادی‌تر است.

گزینه «۲» مربوط به هستی‌شناسی است و سایر گزینه‌ها مربوط به فلسفه‌های مضاف هستند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۷۹- گزینه «۱»

(مهمرب رضایی بقا)

فلسفه‌های مضاف همان شاخه‌های فلسفه هستند که قوانین بنیادین هستی‌شناسی را وارد حیطه‌های خاصی از دانش‌های گوناگون می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فلسفه مضاف بنیان علوم را می‌سازد نه برعکس.

گزینه «۳»: فلسفه مضاف پل بین فلسفهٔ اولی و سایر علوم است پس هستی‌شناسی ریشه است نه پل ارتباطی.

گزینه «۴»: هستی‌شناسی ریشه‌های فلسفه را دربر نمی‌گیرد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۸۰- گزینه «۴»

(علیرضا تقی‌پور)

سؤال فلسفی دو ویژگی اساسی دارد، اولاً باید در مورد مسئله‌ای بنیادین (چرایی و چیستی امور) در هر حوزه‌ای باشد و ثانیاً پاسخ آن باید با روش عقلی و استدلالی باشد. فلسفه مضاف هر علمی مبانی عقلانی آن علم را مشخص می‌کند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

اقتصاد

۸۱- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

الف) ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق:

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

ب) بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ زیرا کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد (نه لزوماً سرمایه مالی زیاد) و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

گزینه «۳»: درست است.

گزینه «۴»: نادرست است؛ کارآفرین لازم است آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۸۲- گزینه «۲»

(مهری کردان)

میلیون ریال $60 =$ اجاره سالانه کارگاهمیلیون ریال $480 = 60 \times 8$ هزینه خرید ماشین‌آلاتمیلیون ریال $180 = 3 \times 60$ هزینه خرید مواد اولیهمیلیون ریال $450 =$ هزینه پرداخت حقوق سالانهمیلیون ریال $2,700 = 15 \times 180 =$ درآمد سالانه حاصل از فروش محصولاتمیلیون ریال $1,170 = 60 + 480 + 180 + 450 =$ مجموع هزینه‌های سالانه کارگاه

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، بنابراین تولیدکننده از فعالیت خود سود برده یا منفعت کسب کرده است.

هزینه‌های تولید - درآمد = سود یا منفعت

میلیون ریال $1,530 = 2,700 - 1,170 =$

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۸۳- گزینه «۴»

(نسرین یعقوبی)

الف)

ارزش هر سهم $\times$ تعداد کل سهام منتشر شده توسط شرکت = کل سرمایه شرکتمیلیارد تومان $1 =$ تومان $1,000,000,000 = 100,000 \times 10,000,000 =$

ب)

$$100 \times \frac{\text{تعداد سهام خریداری شده توسط بانک}}{\text{کل سهام شرکت}} = \text{سهم بانک در مالکیت شرکت (به درصد)}$$

$$\text{درصد } 51 = 100 \times \frac{51,000}{100,000}$$
مبلغ سود $\times$ سهم بانک در مالکیت شرکت = سهم بانک از سود شرکت
$$\text{میلیون تومان } 10,200 = \text{میلیارد تومان } 10/2 = 20 \times \frac{51}{100}$$

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

۸۴- گزینه «۲»

(نسرین یعقوبی)

الف) یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیر سودآور، یعنی با هدفی غیر تجاری شکل گرفته است. این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌هایی انسانی و اجتماعی دارند؛ مانند امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و ... محدودۀ عمل آن‌ها گاهی محلی، گاهی ملی و حتی جهانی است.

ب) تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کند. در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

نحوۀ اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر، یک رأی است. (یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشند، یک رأی خواهد داشت.)

پ) یکی از مزایای کسب و کار شخصی منافع مالیاتی است، یعنی صاحبان این نوع از کسب و کار فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهند.

ت) یکی از معایب ایجاد شرکت‌های سهامی هزینه‌های راه‌اندازی بالاست.

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۸۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و کالای B است که فرد می‌تواند بخرد.

در نقطه «ب» می‌توان ۳ عدد کالای A و ۴ عدد کالای B خرید، در

نتیجه خواهیم داشت:

$$6,000 + 4,000 = (3 \times 2,000) + (4 \times 1,000) = \text{بودجه فرد}$$

(آفرین سایبری)

۸۹- گزینه «۳»

شرکت در نقطه «ب»، ۳۰۰ دستگاه یخچال و ۶۰۰ دستگاه اجاق گاز تولید می‌کند. شرکت با اختصاص همه منابع خود به تولید اجاق گاز، می‌تواند ۱۰۰۰ دستگاه اجاق گاز تولید کند و در مقابل هیچ مقدار یخچال تولید نمی‌کند. بنابراین هزینه فرصت تولید ۱۰۰۰ دستگاه اجاق گاز، ۳۰۰ دستگاه یخچالی است که از تولید آن صرف نظر شده است.

نقطه «الف» زیر منحنی مرز امکانات تولید است و تولید در این نقطه «ناکارا» است. حال اگر شرکت تعدادی کارگر غیرفعال را تنها برای تولید یخچال بیشتر به کار گیرد، در این صورت از نقطه «الف»، به نقطه «ج» جابه‌جا می‌شویم.

اگر شرکت در حالت کارایی و روی مرز امکانات تولید باشد، می‌تواند ۹۰۰ دستگاه اجاق گاز و ۱۰۰ دستگاه یخچال تولید کند. برای تولید ۲۰۰ دستگاه یخچال باید نقطه‌ای در خارج از مرز امکانات تولید را انتخاب کند. نقاط خارج از مرز نقاطی هستند که شرکت منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد و با افزایش منابع می‌تواند به این نقطه برسد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

(آفرین سایبری)

۹۰- گزینه «۲»

نکته: الف) عوامل مؤثر بر حرکت در طول منحنی مرز امکانات تولید:

هر عاملی که تقاضا برای یک کالا را افزایش دهد، منجر به جابه‌جایی در طول مرز امکانات تولید می‌شود. این انتقال منحنی مرز امکانات تولید دو حالت دارد:

حالت اول: اگر تقاضا برای کالای روی محور عمودی، افزایش یابد در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا جابه‌جا می‌شویم.

حالت دوم: اگر تقاضا برای کالای روی محور افقی، افزایش یابد در طول مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین جابه‌جا می‌شویم.

ب) عوامل مؤثر بر انتقال منحنی مرز امکانات تولید به خارج یا داخل:

هر عاملی که میزان مواد اولیه و منابع تولید یک کارخانه را افزایش دهد مانند افزایش مواد اولیه، افزایش نیروی کار استخدامی، افزایش سرمایه‌های فیزیکی (ماشین‌آلات و ...) و سرمایه‌های مالی و یا پیدایش یک تکنولوژی و پیشرفت که امکان تولید بیشتر کالاها و خدمات را فراهم می‌آورد، منجر به انتقال منحنی مرز امکانات تولید به خارج می‌شود.

هر عاملی که میزان مواد اولیه و منابع تولید یک کارخانه را کاهش دهد و باعث کاهش تولید کالاها و خدمات شود، منجر به انتقال منحنی مرز امکانات تولید به داخل می‌شود.

بررسی عبارات صورت سؤال:

افزایش مقدار شیر درخواستی: جابه‌جایی در طول منحنی مرز امکانات تولید (تولید در نقطه الف)

تکنولوژی جدید برای تولید هر دو محصول: انتقال مرز امکانات به خارج

از دست دادن منابع تولید: انتقال مرز امکانات به داخل

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه ۴۱)

هزار تومان ۱۰ = تومان ۱۰,۰۰۰

ب) در نقطه الف) می‌توانیم ۲ واحد از کالای A و ۶ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

در نقطه ب) می‌توانیم ۳ واحد از کالای A و ۴ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

بنابراین گزینه «۴» نادرست است. برای حرکت از نقطه الف) به ب) باید از خرید ۲ واحد کالای B صرف نظر کنیم تا بتوانیم ۱ واحد بیشتر از کالای A خریداری کنیم.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

(زهرا ممدری)

۸۶- گزینه «۲»

فرد مورد دوم سرمایه‌گذاری با بازدهی بیشتر را انتخاب خواهد کرد و هزینه فرصت این انتخاب، میزان سودآوری مورد اول است که از آن صرف نظر شده است.

$$\text{میلیون ریال } ۱۰۰ = ۱۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = \text{میزان سودآوری مورد اول سرمایه‌گذاری}$$

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(زهرا ممدری)

۸۷- گزینه «۲»

فرد علی‌رغم نیاز به پس‌انداز، تحت تأثیر تبلیغات و تخفیف در قیمت اقدام به خرید کرده (اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها) و برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، اقدام به استقراض می‌کند. (بی‌صبوری زیاد)

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(سارا شریفی)

۸۸- گزینه «۲»

خودرو	منافع خودرو (به میلیون تومان)	هزینه خودرو (به میلیون تومان)	منفعت خالص (= هزینه - منافع) (به میلیون تومان)
A	۱۴۰	۱۹۰	-۵۰
B	۷۰	۵۰	+۲۰
C	۶۰	۴۵	+۱۵
D	۵۰	۴۰	+۱۰

با محاسبه منفعت خالص، مشاهده می‌شود که منفعت خالص خودروی B بیشتر از سایر خودروها است و لذا این خودرو ارزش خرید بالاتری دارد.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۹)

ریاضی و آمار (۳)

۹۱- گزینه «۳»

(اسماعیل میرزایی)

با توجه به اصل ضرب، در یک آزمون n گزینه‌ای که پاسخ‌گویی به همه m سؤال الزامی باشد به صورت n^m است. بنابراین:

$$\frac{2^3}{3^3} = \left(\frac{2}{3}\right)^3 = \left(\frac{1}{\frac{3}{2}}\right)^3 = \frac{1}{\frac{27}{8}}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۵)

۹۲- گزینه «۳»

(ابوالفضل بوعاری)

$$A \Rightarrow B \Rightarrow E \Rightarrow F \Rightarrow 4 \times y \times 2 = 8y$$

$$A \Rightarrow C \Rightarrow D \Rightarrow F \Rightarrow 2 \times x \times 3 = 6x$$

$$6x + 8y = 46 \rightarrow 3x + 4y = 23$$

همه معادله را به ۲ ساده می‌کنیم

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۵)

۹۳- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

$$4 = 3 \times 5 \times 4 = 60$$

چون تکرار چون عدد حاصل باید مجاز نیست بزرگتر از ۳۰ شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۹۴- گزینه «۲»

(علی سرآبادانی)

$$\frac{P(n+1, 5)}{C(n, 4)} = 120 \Rightarrow \frac{(n+1)!}{n!(n-4)!} = 120 \Rightarrow \frac{(n+1) \times 4!}{n!} = 120$$

$$\Rightarrow \frac{(n+1)(n!) \times 24}{n!} = 5 \times 24 \Rightarrow n+1 = 5 \Rightarrow n = 4$$

$$C(8, n-1) = \frac{8!}{5! \times 3!} = 56$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۵- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

تعداد حالاتی که در پرتاب ۸ سکه، ۳ سکه پشت ظاهر شود عبارت است از

$$\binom{8}{3}$$

یعنی

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{5! \times 3!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5! \times 3 \times 2} = 56$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۶- گزینه «۱»

(نسترن مومری)

$$\binom{4}{3} \times \binom{3}{0} + \binom{4}{2} \times \binom{3}{1} = 4 + 18 = 22$$

دو تا سالم و یکی هر سه سالم ناسالم

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۷- گزینه «۴»

(مهمر ممیری)

هیچ حالتی وجود نخواهد داشت که هیچ دختری انتخاب نشود، بنابراین:

$$\binom{4}{1} \times \binom{5}{5} + \binom{4}{2} \times \binom{5}{4} + \binom{4}{3} \times \binom{5}{3}$$

$$= 4 \times 1 + 6 \times 5 + 4 \times 10 = 4 + 30 + 40 = 74$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۸- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاده)

$$(n^3)! = 7 \times 4 \times 5 \times 3 \times 6 \times 2 \times 8 \times 1$$

$$(n^3)! = 8! \Rightarrow n^3 = 8 \Rightarrow n = 2$$

$$\left(\frac{2}{2}\right)! = 1! = 1$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۵)

۹۹- گزینه «۲»

(مهمر بفریانی)

چون حتماً شامل حرف a است، پس دو عضو دیگر زیر مجموعه را باید انتخاب کنیم. از طرفی فاقد حرف f است، پس از بین $\{b, c, d, e\}$ باید دو حرف انتخاب کنیم.

$$\binom{4}{2} = \frac{4!}{2! \times 2!} = \frac{4 \times 3}{2} = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۰۰- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

$$\binom{4}{3} = 4 \text{ الف ۳ نقطه از منحنی}$$

$$\binom{4}{2} \binom{3}{1} = 6 \times 3 = 18 \text{ ب ۲ نقطه از منحنی و ۱ نقطه از خط}$$

$$\binom{4}{1} \binom{3}{2} = 4 \times 3 = 12 \text{ ج ۱ نقطه از منحنی و ۲ نقطه از خط}$$

$$4 + 18 + 12 = 34 \text{ با استفاده از اصل جمع}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۰۱- گزینه «۴»

(سعید یغموری)

بیت صورت سؤال از صبای کاشانی، پرچمدار بازگشت ادبی، است، اما عبارت گزینه «۴» مربوط به نشاط اصفهانی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۰۲- گزینه «۳»

(معمرازمین راداش‌فام)

رونق بازار مدیحه‌سرایی به علت توجه دربار قاجاریه به ادبیات بود و ربطی به تاراج کتابخانه اصفهان نداشت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: با تاراج کتابخانه اصفهان کتاب‌های سلطنتی به دست مردم افتاد و ارتباط اهل ذوق با ادب کهن برقرار شد.

گزینه «۲»: یکی از علل ایجاد نهضت بازگشت ادبی، تاراج کتابخانه اصفهان بود.

گزینه «۴»: چون با تاراج این کتابخانه، ارتباط اهل ذوق با ادب کهن برقرار شد، می‌توان گفت شاعران این دوره از ادبیات کهن تأثیر پذیرفتند و در اشعارشان تقلید از ادب کهن به صورت واضح دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

۱۰۳- گزینه «۲»

(ابراهیم رضایی‌مقدم)

صورت درست توضیحات نادرست:

الف) مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند، با همراهی ...

د) در این دوره شاعران از سبک هندی روی برگردانده‌اند، اما هنوز تأثیراتی از آن سبک و نیز مکتب وقوع در آثارشان مشاهده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۲)

۱۰۴- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

حرکت ضداستعماری و ضداستبدادی در دوره مشروطه نتیجه عواملی مثل رواج صنعت چاپ و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی بود، نه این‌که خود از عوامل بیداری مردم باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۴)

۱۰۵- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

دو مورد نادرست است.

«الف»: از انقراض دولت صفوی تا آغاز سلطنت فتحعلی‌شاه قاجار (یعنی در دوره افشاریه، زندیه و ابتدای قاجاریه) رشد و شکوفایی قابل‌توجهی در ادبیات ایران دیده نمی‌شود.

«د»: از اواسط دوره قاجار کم‌کم مباحثی انتقادی درباره علل شکست و عقب‌افتادگی ایران مطرح شد و همراه آن شعر دوره بازگشت در این دوره با انتقاد روبه‌رو شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۰۶- گزینه «۳»

(هومن نمازی)

مورد «الف» در مورد سید اشرف‌الدین گیلانی و موارد «ب»، «ج» و «ه» در مورد ادیب‌الممالک هستند.

مورد «د» نیز اشتباه است، دیوان شعر ادیب‌الممالک شامل قالب‌های قصیده، مسمط و ترجیع‌بند است و به قطعه‌سرایی او در کتاب درسی اشاره‌ای نشده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۱۰۷- گزینه «۱»

(هومن نمازی)

عشقی از شاعران دوره مشروطه است نه بازگشت ادبی؛ فرخی یزدی تحت‌تأثیر مسعود سعد و سعدی بود و در نهایت بیت از فرخی یزدی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۸- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

بیت اول از تصنیف معروف عارف قزوینی و بیت دوم از میرزاده عشقی است که هر دو از شاعران دوره بیداری هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۹- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

شاعر در بیت صورت سؤال به بیان لطف و رحمت خداوند و کوتاهی و تقصیر بندگان در عبادت اشاره دارد که به این مفهوم در ابیات «ب» و «ج» هم اشاره شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

الف) شناخت خدا منوط به لطف و عنایت پروردگار نسبت به بنده است.

د) کافی‌نبودن روح و عقل برای شناخت و وصال به ذات خداوند

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۰)

۱۱۰- گزینه «۳»

(سعید یغموری)

بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ناتوانی در توصیف خدا و مدهوش ماندن در خلقت و صنع پروردگار اشاره دارند، اما شاعر در بیت گزینه «۳» مدهوش شدن خود در سودای «خوبان» را بیان کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۱۰)

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- گزینه «۱»

(علیرضا نمیری)

اولین قدم در مسیر شناخت نسبت میان هستی و چیستی - آن طور که در کتاب درسی مطرح شده - اصل وجود اشیاء خارجی است بدین معنا که بپذیر اشیائی حقیقتاً هستند و چیزهایی در دنیای خارج وجود دارند و ما قرار است نسبت به آنان معرفت فلسفی پیدا کنیم. بنابراین انکار قدم نخست بدین معناست که ما وجود خارجی و مستقل از ذهن اندیشنده را انکار کنیم. در کتاب گفته شده که استفاده از اشیاء مختلف نشان دهنده پذیرش وجود خارجی است و در نتیجه اگر ما وجود خارجی را رد کنیم طبیعتاً نخواهیم توانست از اشیاء استفاده‌ای بکنیم (تأیید گزینه ۱) البته با رد وجود خارجی اساساً مبحث مغایرت وجود و ماهیت نیز مطرح نخواهد شد (رد گزینه ۲) مرز میان واقعیت و توهم نیز برداشته نمی‌شود چون اصلاً واقعیتی موجود نیست (رد گزینه ۳) کثرت نیز از آنجایی که برخاسته از ماهیات گوناگون است با رد وجود خارجی نیز از میان نمی‌رود (رد گزینه ۴).

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۱۲۲- گزینه «۲»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

همه ما با توجه به نیازمان از اشیای پیرامون بهره می‌بریم و همین امر نشانگر این است که پذیرفته‌ایم اشیایی واقعی و جدا از ذهنمان وجود دارند که خیالی نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود و ماهیت در مصادق وحدت دارند نه مفهوم.

گزینه «۳»: انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند دو جنبه می‌یابد نه در هر مفهوم.

گزینه «۴»: اشیاء حاصل ترکیب وجود و ماهیت نیستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۲ تا ۵)

۱۲۳- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

اگر وجود و ماهیت اجزای تشکیل دهنده یک چیز بودند در این صورت می‌توانستند از هم جدا شوند، حال که دو جنبه یا مفهوم مختلف از شی واحد هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است نه در خارج.

گزینه «۲»: وجود و ماهیت باهم ترکیب نشده‌اند که اشیاء را بسازند.

گزینه «۳»: تفاوت وجود و ماهیت در مفهوم است نه در مصادق.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۴ تا ۷)

۱۲۴- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

ذهن انسان که مدرک اشیاء است از هر پدیده عینی دو مفهوم انتزاع می‌کند (مفهوم وجود و مفهوم ماهیت) این دو مفهوم در ذهن از هم جدا و مغایر هستند.

پس به یاد داشته باشید مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است اما این مغایرت از شی خارجی توسط ذهن انتزاع شده است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۴)

۱۲۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

ناطق با انسان رابطه تساوی دارد، ولی حیوان مفهومی عام‌تر است به عبارتی وجه اشتراک انسان با دیگر حیوانات است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۵)

۱۲۶- گزینه «۳»

(هسین آفوندری راهنمایی)

وقتی ویژگی ذاتی چیزی را بر آن چیز حمل کنیم نیاز به دلیل ندارد و حمل اولی ذاتی محسوب می‌شود.

در سایر گزینه‌ها محمول ویژگی ذاتی موضوع نیست و نیاز به دلیل دارد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۲۷- گزینه «۲»

(مهمر آقا صالح)

بر اساس اصل مغایرت وجود و ماهیت، هستی (وجود) و چیستی در عالم ذهن و مفاهیم، دو مفهوم متفاوت هستند اما در عالم واقعیت (خارجی) دو جزء از یک موجود نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آب موجود واحد است نه مفهوم واحد. ضمناً «ماهیت» و «وجود» دو مفهوم‌اند که از آب استنباط می‌شوند نه دو موجود.

گزینه «۳»: در عالم خارج (نه ذهن) دو امر جداگانه به نام آب و وجود نداریم.

گزینه «۴»: حمل وجود نیازمند دلیل است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۴)

۱۲۸- گزینه «۱»

(علیرضا تقی پور)

در قضیه «انسان موجود است» دو مفهوم «انسان» و «وجود» دو مفهومی هستند که فقط در ذهن از هم جدا شده‌اند و گرنه در واقعیت ما با یک واقعیت بیش‌تر سروکار نداریم.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۴)

۱۲۹- گزینه «۳»

(سبا یعقوبزاده صابری)

در صورت مغایرت وجود و ماهیت چنین است و مصادق واحد نشانگر دو مفهوم مغایر وجود و ماهیت در ذهن است پس در حالت عینیت یا جزئیت چنین نخواهد بود و این ویژگی مختص مغایرت وجود و ماهیت است. سایر گزینه‌ها مطابق با اینکه وجود جزئی از ماهیت باشد یا کل آن صحیح می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۳۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

توماس آکوئیناس در قرن ۱۳ میلادی فلسفه‌ای را ترویج کرد که بیشتر متکی بر دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود. همین امر فرصتی را فراهم کرد تا فلاسفه غرب مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شوند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۷)

ریاضی و آمار (۱)

۱۳۱- گزینه «۲»

حقوق معلم = x

حقوق دفتردار = y

حقوق معاون = z

(گورنر شاهمنصوریان)

$$x = \frac{y}{4} \rightarrow y = \frac{4}{y}x$$

$$x = \frac{5}{8}z \rightarrow z = \frac{8}{5}x$$

$$\Rightarrow 3x + 2y + z = \frac{201}{y}$$

$$\Rightarrow 3x + 2 \times \frac{4}{y}x + \frac{8}{5}x = \frac{201}{y} \Rightarrow \frac{105x + 40x + 56x}{35} = \frac{201}{y}$$

$$\Rightarrow 105x + 40x + 56x = \frac{201 \times 35}{y} = 201 \times 5$$

$$\Rightarrow 201x = 5 \times 201 \Rightarrow x = 5$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۳۲- گزینه «۳»

(ابوالفضل بواری)

عدد فرد وسط را x در نظر می‌گیریم، پس:

$$(x-4) + (x-2) + x + (x+2) + (x+4) = 175$$

$$\Rightarrow 5x = 175 \Rightarrow x = 35$$

$$\text{مجموع ارقام عدد وسط} = 3 + 5 = 8$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴)

۱۳۳- گزینه «۳»

(گورنر شاهمنصوریان)

چون مجموع ریشه‌ها برابر حاصل ضرب ریشه‌هاست، بنابراین:

$$\frac{2a-6}{1} = \frac{-3-a^2}{1}$$

$$\Rightarrow 2a-6 = -3-a^2$$

$$\Rightarrow a^2 + 2a = 3$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۴- گزینه «۱»

(نسترن ممیری)

$$x^2 + 2ax + b = 0 \Rightarrow \frac{-2a}{2} = 1 \Rightarrow a = -1$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow \Delta = (2a)^2 - 4(b) = 0 \xrightarrow{a=-1} 4 - 4b = 0 \Rightarrow b = 1$$

$$\Rightarrow a + b = 0$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۵- گزینه «۲»

(نسترن ممیری)

جواب معادله در خود معادله صدق می‌کند:

$$2x^2 - ax + 51 = 0 \xrightarrow{x=3} 2(3)^2 - a(3) + 51 = 0$$

$$3a = 18 + 51 \Rightarrow 3a = 69$$

$$\Rightarrow a = \frac{69}{3} = 23$$

$$S = \frac{a}{2} = \frac{23}{2} \Rightarrow 3 + \alpha = \frac{23}{2}$$

$$\Rightarrow \alpha = \frac{23}{2} - 3 = \frac{23-6}{2} = \frac{17}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۶- گزینه «۱»

(نسترن ممیری)

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ حاصل ضربریشه‌ها برابر $P = \frac{c}{a}$ است. بنابراین:

$$\Rightarrow P = \frac{c}{a} = 1$$

$$\Rightarrow \frac{2k-1}{k^2} = 1 \Rightarrow 2k-1 = k^2$$

$$\Rightarrow k^2 - 2k + 1 = 0 \Rightarrow (k-1)^2 = 0 \Rightarrow k = 1$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۷- گزینه «۳»

(مهمر ممیری)

معادله دارای دو ریشه حقیقی متمایز است، پس دلتای آن باید مثبت باشد،

بنابراین:

$$x^2 - 6x + n = 0 \Rightarrow \Delta = (-6)^2 - 4(1)(n) > 0$$

$$\Rightarrow 36 - 4n > 0 \Rightarrow 4n < 36 \Rightarrow n < 9$$

از طرفی داریم:

$$\alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{n}{1} = n$$

$$\Rightarrow \alpha\beta < 9$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۳۸- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

$$2b + a(x-1) - 2bx = 0$$

$$\Rightarrow ax - a + 2b - 2bx = 0$$

$$\Rightarrow (ax - 2bx) - (a - 2b) = 0$$

$$x(a - 2b) - (a - 2b) = 0$$

جامعه‌شناسی (۱)

۱۴۱- گزینه «۲» (زینتا بیدرقی)
 مراجعه به دفترچه راهنمای یک کالای پیچیده ← آگاهانه بودن کنش
 قرار گرفتن بر سر دوراهی ← ارادی بودن کنش
 بازماندن از پاسخ به سوالات امتحانی ← آگاهانه بودن کنش
 افراد در همه موارد به آگاهی موجود در کنش‌هایشان توجه ندارند.
 (جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۴۲- گزینه «۴» (ریحانه امینی)
تشریح مورد نادرست:

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا
 فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود؛ اگرچه ممکن است
 همیشه به آن نرسد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۴۳- گزینه «۲» (فاطمه صفری)
 - معتاد شدن به دخانیات: پیامد ارادی کنش وابسته به اراده کنشگر
 - رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی: کنش اجتماعی
 - نمره دادن معلم به دانش‌آموزان: پیامد ارادی کنش وابسته به اراده دیگری
 (پیامد احتمالی کنش)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷، ۸ و ۱۱)

۱۴۴- گزینه «۲» (مانره مؤمنی)
بررسی عبارت نادرست:
 کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۱)

۱۴۵- گزینه «۲» (زینب آذری)
 هنجار اجتماعی شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه
 قرار گرفته است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۴۶- گزینه «۱» (فاطمه صفری)
 همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن موجب نادیده
 گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی می‌شود.
 کنش اجتماعی، خردترین پدیده اجتماعی است.

فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه می‌کند. حال اگر فرد
 دیگری وارد شود، مطالعه او به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود و پای

$$\text{فاکتور} \rightarrow (a-2b)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow x-1=0 \Rightarrow x=1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۰ تا ۲۲)

۱۳۹- گزینه «۴» (ابوالفضل بویاری)

گزینه «۱»:

$$x^2 + 3x - 10 = 0 \Rightarrow (x+5)(x-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+5=0 \Rightarrow x=-5 \\ x-2=0 \Rightarrow x=2 \end{cases}$$

گزینه «۲»:

$$x^2 + 8x + 7 = 0 \Rightarrow (x+7)(x+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+7=0 \Rightarrow x=-7 \\ x+1=0 \Rightarrow x=-1 \end{cases}$$

گزینه «۳»:

$$x^2 + x - 6 = 0 \Rightarrow (x+3)(x-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+3=0 \Rightarrow x=-3 \\ x-2=0 \Rightarrow x=2 \end{cases}$$

گزینه «۴»:

$$x^2 - 5x + 4 = 0 \Rightarrow (x-4)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-4=0 \Rightarrow x=4 \\ x-1=0 \Rightarrow x=1 \end{cases}$$

ریشه کوچکتر در گزینه «۴»، یک است که از ریشه‌های کوچکتر سایر
 گزینه‌ها بزرگتر است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۱۴۰- گزینه «۲» (علی قورمان‌زاده)

به کمک رابطه فیثاغورث داریم:

$$x^2 + x^2 = (2\sqrt{3})^2$$

$$2x^2 = 12$$

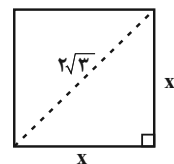
$$x^2 = 6 \Rightarrow x = \sqrt{6}$$

$$6 = (\sqrt{6})^2 = (\text{ضلع})^2 = \text{مساحت مربع}$$

$$4\sqrt{6} = (\text{ضلع}) = 4$$

$$\text{فاکتور} \rightarrow 6 + 4\sqrt{6} = 2(3 + 2\sqrt{6})$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

منطق

۱۵۱- گزینه «۲»

(سپا معجز زاده صابری)

منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهنی و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۳)

۱۵۲- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

اینکه صرف مطالعه و خواندن کتب منطقی برای انسان فایده‌بخش نیست به این دلیل است که منطق یک علم عملی است و برای ثمربخشی نیاز به تمرین و ممارست دارد و باید به کار بسته شود تا آثار و ثمرات خود را آشکار کند. از همین جهت منطق را می‌توان به دوچرخه‌سواری تشبیه کرد که برای توانمند شدن در آن در کنار آموزش به تمرین نیاز داریم و بدون تمرین هرگز نخواهیم توانست که به آن مسلط شویم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تشبیه منطق به شاقول بنایی به خاطر ابزاری و صوری بودن آن است و ربطی به مسئله مطرح‌شده ندارد.

گزینه «۳»: تشبیه منطق به سیستم کنترلی به جهت ابزاری بودن دانش منطق است و باز هم ربطی به آنچه در صورت سؤال گفته‌شده ندارد.

گزینه «۴»: تشبیه منطق به علم پزشکی از این جهت که مغالطات همچون بیماری هستند و منطق دانان با دسته‌بندی آنان - همانطور که پزشکان انجام می‌دهند - درصدد جلوگیری از رخ دادن این بیماری‌ها هستند. این گزینه نیز ارتباطی با صورت سؤال ندارد.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۱۵۳- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

تصدیق یک جمله خبری تام معنادار است. اگر هر یک از این ویژگی‌ها موجود نباشد آن عبارت دیگر تصدیق نیست.

فقط در گزینه «۴» تمام اجزای تصدیق وجود دارد و حکم صادر شده است.

در گزینه‌های «۱» و «۳» موضوع وجود ندارد. در گزینه «۲» موضوع و محمول به یکدیگر نسبت داده نشده است.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی را به میان می‌آورد. او برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش) باید در حضور دیگران، آرام مطالعه کند (پیدایش یک هنجار).

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۴۷- گزینه «۴»

(امیرمهری افشار)

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه؛ ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. افراد با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها، موجب تداوم و استمرار آنها می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۴)

۱۴۸- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی است یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۱۴۹- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

بناکردن انبارها و سیلوها برای مقابله با خشکسالی: جهان طبیعی ← جهان اجتماعی

دگرگونی کنش‌های اجتماعی انسان با شناخت خداوند و فرشتگان: جهان ماوراءطبیعی ← جهان اجتماعی

یکسان عمل نکردن سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس:

جهان اجتماعی ← جهان ماوراءطبیعی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۵۰- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

- ترافیک یک پدیده اعتباری است.

- هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

- آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

- بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است، خرده فرهنگ نامیده می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۳)

۱۵۴- گزینه «۱»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

مغالطه اشتراک لفظ یکی از شایع‌ترین خطاهای ذهن است. خودکار در این جمله می‌تواند دو معنا داشته باشد: ۱- نمایندگی آقا یا خانم خودکار (کسی که نام خانوادگی‌اش خودکار است). ۲- نمایندگی خودکار به معنای نمایندگی‌ای که به صورت خودکار فعالیت می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دارای مغالطه نگارشی کلمات است.

گزینه «۳»: مغالطه‌ای ندارد چرا که اختلاف صرفاً به معنای مشاجره یا کدورت است.

گزینه «۴»: دارای مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۱۵۵- گزینه «۳»

(مهمر آقا صالح)

این عبارت می‌تواند ما را دچار «مغالطه نگارشی کلمات» کند.

آن‌ها گفتند: «ما به خدا ایمان نمی‌آوریم.» همانا این اعتقاد نادرست است.

آن‌ها گفتند: «ما به خدا ایمان نمی‌آوریم. همانا این اعتقاد نادرست است.» تفاوت در جایگاه گیومه می‌تواند منجر به برداشت معانی متفاوتی از عبارت بشود.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۱۵۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

مغالطه موجود در این عبارت، اشتراک لفظ ناشی از حرف «با» است.

با دو معنی دارد: «همراه حسن به سربازی رفت» یا «همزمان با حسن به سربازی رفت»

در سایر گزینه‌ها مغالطات به درستی مطرح شده است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۱۵۷- گزینه «۱»

(کنکور قارچ از کشور - ۹۶)

مفهوم کلی می‌تواند افراد و مصداق‌های متعدد داشته باشد، البته این به این معنا نیست که حتماً افراد متعددی در خارج دارد، بلکه ممکن است مفهومی کلی داشته باشیم که هیچ مصداقی در خارج نداشته باشد یا فقط یک مصداق خارجی داشته باشد.

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۵۸- گزینه «۳»

(سپا یعفرزاده صابری)

اگر بین مصادیق دو مفهوم رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار باشد همه مصادیق یکی در دیگری موجود است. رابطه بین فلسفه اولی و معرفت‌شناسی عموم خصوص مطلق است چرا که هر معرفت‌شناسی نوعی فلسفه اولی است و فلسفه اولی دارای دو بخش هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سعدی مفهومی جزئی است روابط چهارگانه صرفاً بین مفاهیم کلی برقرار است.

گزینه «۲»: هر خودکاری دارای جوهر است نه اینکه خودکار به تنهایی جوهر باشد و هیچ خودکاری جوهر نیست و هیچ جوهری خودکار نیست.

گزینه «۴»: هیچ نویسنده‌ای کتاب نیست. (تباین هیچ کتابی نویسنده نیست.)

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۵۹- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

مفاهیم کلی، مفاهیمی هستند که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارند.

تمامی مفاهیم مطرح شده در گزینه «۳» کلی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صرفاً (این دانش‌آموز) جزئی است و بقیه کلی هستند.

گزینه «۲»: فقط رخس جزئی است و بقیه مفاهیم کلی هستند.

گزینه «۴»: در این گزینه، همه موارد اسامی مکان و جزئی هستند.

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه ۲۰)

۱۶۰- گزینه «۱»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

هر غیر حیوانی غیرانسان است. برخی غیرانسان‌ها غیر حیوان‌اند برخی غیرانسان‌ها غیرحیوان نیستند. عموم و خصوص مطلق هیچ غیرزوجی غیرفرد نیست و هیچ غیرفردی غیرزوج نیست.

(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)